

Interreg Česko – Sasko 2021–2027

program na podporu přeshraniční spolupráce mezi
Českou republikou a Svobodným státem Sasko 2021–2027
v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“

schválený Evropskou komisí 26. července 2022

Obsah

1.	Strategie Programu: hlavní problémy související s rozvojem a politická opatření	7
1.1	Programové území	7
1.2	Souhrn hlavních společných výzev s přihlédnutím k hospodářským, sociálním a územním rozdílům, jakož i k nerovnostem, k potřebám společných investic a k doplňkovosti a synergii s jinými programy a nástroji financování, ke zkušenostem, získaným v minulosti, a podpoře makroregionálních strategií a strategií pro přímořské oblasti, pokud se na celou programovou oblast nebo její část vztahuje jedna či více strategií	8
1.3	Odůvodnění pro výběr cílů politiky a specifických cílů Interreg, odpovídajících priorit, specifických cílů a forem podpory, popřípadě řešení chybějících spojení v přeshraniční infrastruktuře	21
2.	Priority a specifické cíle Programu spolupráce	27
2.1	Priorita 1 – Inovace a konkurenceschopnost	27
2.1.1	Specifický cíl 1.3 – Posilování udržitelného růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a vytváření pracovních míst v malých a středních podnicích, mimo jiné pomocí produktivních investic	27
2.1.1.1	Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské oblasti	27
2.1.1.2	Ukazatele	28
2.1.1.3	Hlavní cílové skupiny	31
2.1.1.4	Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje	31
2.1.1.5	Plánované využívání finančních nástrojů	31
2.1.1.6	Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence	31
2.2	Priorita 2 – Změny klimatu a udržitelnost	32
2.2.1	Specifický cíl 2.4 – Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům	32
2.2.1.1	Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské oblasti	32

2.2.1.2	Ukazatele	34
2.2.1.3	Hlavní cílové skupiny	36
2.2.1.4	Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje	36
2.2.1.5	Plánované využívání finančních nástrojů	36
2.2.1.6	Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence	36
2.2.2	Specifický cíl 2.7 – Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění	38
2.2.2.1	Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské oblasti	38
2.2.2.2	Ukazatele	39
2.2.2.3	Hlavní cílové skupiny	41
2.2.2.4	Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje	41
2.2.2.5	Plánované využívání finančních nástrojů	41
2.2.2.6	Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence	41
2.3	Priorita 3 – Vzdělávání, celoživotní vzdělávání, kultura a cestovní ruch	42
2.3.1	Specifický cíl 4.2 – Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilování odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu	42
2.3.1.1	Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské oblasti	42
2.3.1.2	Ukazatele	44
2.3.1.3	Hlavní cílové skupiny	46
2.3.1.4	Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje	46
2.3.1.5	Plánované využívání finančních nástrojů	46
2.3.1.6	Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence	46
2.3.2	Specifický cíl 4.6 – Posilování úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích	47

2.3.2.1	Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské oblasti	47
2.3.2.2	Ukazatele	49
2.3.2.3	Hlavní cílové skupiny	52
2.3.2.4	Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje	52
2.3.2.5	Plánované využívání finančních nástrojů	52
2.3.2.6	Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence	52
2.4	Priorita 4 –Spolupráce a vytváření důvěry	53
2.4.1	Specifický cíl ISO 6.2 – Zvýšení efektivnosti veřejné správy podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany, aktéry občanské společnosti a orgány, zejména s cílem vyřešit právní a jiné překážky v příhraničních regionech	53
2.4.1.1	Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské	53
2.4.1.2	Ukazatele	54
2.4.1.3	Hlavní cílové skupiny	56
2.4.1.4	Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje	56
	Plánované využívání finančních nástrojů	56
2.4.1.5	56	
2.4.1.6	Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence	56
2.4.2	Specifický cíl ISO 6.2 – Budování vzájemné důvěry, zejména podporou akcí „people to people“	58
2.4.2.1	Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské oblasti	58
2.4.2.2	Ukazatele	58
2.4.2.3	Hlavní cílové skupiny	60
2.4.2.4	Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje	60
2.4.2.5	Plánované využívání finančních nástrojů	60
2.4.2.6	Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence	60
3.	Plán financování	62
3.1	Finanční prostředky podle roku	62

3.2	Celkové finanční přiděly podle fondu a vnitrostátního spolufinancování	63
4.	Opatření přijatá k zapojení příslušných programových partnerů do přípravy programu Interreg a úloha těchto programových partnerů při provádění, monitorování a hodnocení	64
5.	Přístup ke komunikaci a viditelnosti programu Interreg (cíle, cílové skupiny, komunikační kanály, případně včetně komunikace pomocí sociálních médií, plánovaného rozpočtu a příslušných ukazatelů pro monitorování a hodnocení)	67
6.	Údaje o podpoře malých projektů, včetně malých projektů v rámci fondů malých projektů	70
7.	Prováděcí ustanovení	71
7.1	Orgány programu	71
7.2	Postup zřízení Společného sekretariátu	71
7.3	Rozdělení závazků mezi zúčastněné členské státy, a v příslušných případech třetí nebo partnerské země či zámořské země a území (ZZÚ), v případě finančních oprav uložených Řídícím orgánem nebo Komisí	73
8.	Používání jednotkových nákladů, paušálů a paušálních částek a financování nesouvisejícího s náklady	74
	Příloha	75

1. Strategie Programu: hlavní problémy související s rozvojem a politická opatření

1.1 Programové území

Programové území zahrnuje na saské straně okresy Vogtlandkreis, Zwickau, Erzgebirgskreis, Mittelsachsen, Sächsische Schweiz-Osterzgebirge, Bautzen a Görlitz a města s postavením okresu Dresden a Chemnitz. Na české straně patří k programovému území Karlovarský kraj, Ústecký kraj a Liberecký kraj. Jednotlivé územní jednotky odpovídají statistické úrovni NUTS 3. Celková rozloha programového území je 24 829 km².

Česká republika a Svobodný stát Sasko mají společnou hranici o délce 454 km. Česko-saské pohraničí se kromě své periferní polohy na hranicích členských států vyznačuje také přírodními bariérami, jako je hřeben Krušných hor či Českosaské Švýcarsko, ale také přetrvávající jazykovou bariérou a odlišnými právními a správními systémy. Vzájemný kontakt a spolupráce však mají v pohraničním regionu dlouholetou tradici a vedly k postupnému prohlubování spolupráce v řadě oblastí. V tomto procesu je potřeba i nadále pokračovat.

Počet obyvatel v programovém území činil k 1. lednu 2018 4,3 mil. osob. V období let 2014 až 2018 počet obyvatel v programovém území poklesl o cca 26 518 osob, resp. o 1 %. To znamená, že vývoj obyvatelstva byl výrazně nepříznivější než v celostátním průměru v Česku i v Německu. Úbytkem obyvatelstva je postižena především německá část území. V české části programového území počet obyvatel stagnuje. Hustota zalidnění v programovém území činí 161 obyvatel na km². Na základě hustoty obyvatelstva a sídelní struktury lze programové území charakterizovat jako převážně venkovské.

1.2 Souhrn hlavních společných výzev s přihlédnutím k hospodářským, sociálním a územním rozdílům, jakož i k nerovnostem, k potřebám společných investic a k doplňkovosti a synergii s jinými programy a nástroji financování, ke zkušenostem, získaným v minulosti, a podpoře makroregionálních strategií a strategií pro přímořské oblasti, pokud se na celou programovou oblast nebo její část vztahuje jedna či více strategií¹

Demografický vývoj

Programové území je ve značné míře negativně dotčeno demografickými změnami. I v budoucnu je nadále potřeba vycházet z nadprůměrně vysokého úbytku obyvatelstva a z dalšího zvyšování průměrného věku obyvatel. Důvody tohoto vývoje spočívají v přirozeném úbytku a zrychlujícím se stárnutí obyvatelstva. Pokles hustoty zalidnění povede k dalšímu vyhrocení rozdílů v rozvoji mezi dosud ještě rostoucími nebo stabilními městskými centry a výrazně se vylidňujícími periferními venkovskými oblastmi.

Hlavní společná výzva:

- řešení dopadů demografických změn jako rozsáhlý horizontální úkol

Hospodářství, výzkum a inovace

V programovém území existuje vynikající výzkumná infrastruktura s těžištěm ve Svobodném státě Sasko. Vysoké školy, výzkumné instituce a inovační centra jsou zčásti navzájem přeshraničně propojené. Dále existuje dobrá infrastruktura inovačních center na podporu výzkumu, vývoje (VaV) a inovací. V České republice i v Sasku existují národní a regionální inovační strategie. Spolupráce mezi vědeckou a podnikatelskou sférou (přenos technologií) je intenzivně podporována v rámci národních klastrů². Avšak potenciály a zdroje pro spolupráci v oblastech výzkumu, technologického rozvoje a inovací jsou v programovém území rozloženy velmi nerovnoměrně. Tato okolnost ztěžuje úzkou přeshraniční spolupráci. Neinvestiční výzkumné aktivity a aktivity aplikovaného výzkumu menšího rozsahu a se silným regionálním zaměřením je možné zahrnout jako součást balíčků opatření do různých tematických oblastí činností v rámci Programu spolupráce.

Programové území je tradičně společným hospodářským prostorem s těsnými vazbami a s výraznými kompetencemi v oblasti průmyslu a patří k nejvíce industrializovaným regionům Evropy. Jen v samotném období let 2014 až 2018 zaznamenalo programové území silný hospodářský růst ve výši 8,5 %. Úroveň HDP na obyvatele v programovém území činila v roce 2016 necelých 78 % průměru zemí EU 28. Nadále však existují značné rozdíly mezi českou a saskou částí programového území. Zatímco německá část území dosahuje 96 % průměru zemí EU 28, úroveň HDP v české části území činí pouze 42 % průměru zemí EU 28. Takto výrazné rozdíly v rozvoji na vnitřních hranicích členských států EU nasvědčují výskytu specifických problémů. Kromě toho je třeba konstatovat, že ekonomická výkonnost se jak v saské, tak i v české části programového území pohybuje výrazně pod celostátním

¹ Následující údaje se vztahují na údaje obsažené v socioekonomické analýze, v níž jsou podrobně uvedeny také odkazy na uváděné informace a data. Metis GmbH, Socioekonomická analýza k přípravě dotačního období 2021–2027, Závěrečná zpráva, 27. ledna 2020.

² Klastři: geograficky blízké seskupení vzájemně propojených firem a přidružených podpůrných institucí [*překlad německého znění definice*]; pro další údaje a definici viz URL: <https://wirtschaftslexikon.gabler.de/definition/cluster-30562>

průměrem příslušné země. Na německé straně činila výkonnost ekonomiky v roce 2016 cca 85 mld. EUR, zatímco ekonomická výkonnost české části byla s hodnotou 19 mld. EUR výrazně slabší. Z důvodu rozdílných ekonomických potenciálů je na úrovni podniků jen malá část firem navzájem přímo propojena. K překážkám bránícím prohloubení spolupráce v této oblasti patří vedle administrativních překážek také jazykové bariéry a rozdílné postavení hospodářských komor (povinné členství v německé části vs. dobrovolné členství v české části programového území a s tím související rozdílné rozpočty). I přesto docházelo v programovém území v uplynulých letech k dalšímu rozvoji přeshraniční spolupráce. Ačkoliv již v oblasti hospodářství a inovací existují různé formáty přeshraniční výměny, jako např. fóra, podnikatelské dny či jiné akce, a realizují se projekty, je zde i nadále potřeba podporovat budování a zintenzivňování hospodářské spolupráce. Společnou výzvou pro podniky v programovém území je demografická změna, která s sebou přináší úbytek mladých obyvatel a tím také výrazný úbytek pracovních sil. Malé podniky na obou stranách hranice mají většinou jen malý počet zaměstnanců a příliš omezené kapacity VaV i finanční zdroje na uplatňování vědeckých poznatků a zavádění inovací. Odolnost podniků vůči demografickým změnám je rozhodující pro jejich konkurenceschopnost a inovační schopnost. Úbytek mladých lidí a jejich odliv jsou rozhodující konkurenční a inovační nevýhodou. Pro rozvinutí inovačních potenciálů je proto potřebný nízkoprahový přístup k podpoře inovací.

Hlavní společné výzvy v oblastech hospodářství, výzkumu a inovací:

- využití existujících potenciálů pro vytváření předpokladů pro zlepšení spolupráce vědecké sféry a malých a středních podniků za účelem přenosu know-how a technologií;
- rozvoj síťových aktivit a klastrů;
- posílení přeshraničních podpůrných struktur.

Životní prostředí a změny klimatu

Ve spotřebě primární energie dominuje v programovém území využití hnědého uhlí před ropou a zemním plynem. Podíl obnovitelných zdrojů energie (OZE) na spotřebě primární energie v uplynulých letech mírně vzrostl, přičemž např. biomasa vykazuje velký rozvojový potenciál. Přesto má hnědé uhlí v obou zemích největší podíl na skladbě zdrojů energie. Spotřeba energie se s určitými ročními výkyvy pohybuje v Česku i Sasku na srovnatelné úrovni. To znamená, že Česko ani Sasko nepřispívají k naplnění cíle EU 2020 spočívajícího ve snížení spotřeby energie o 20 % oproti hodnotám spotřeby energie předpokládaným pro rok 2020. Podíl OZE sice nepřetržitě roste, avšak dosud není dostatečně rozvinutý. Přeshraniční spolupráce v sektoru energetiky se sice rozvíjí, ale zatím jen pozvolna.

V současnosti se Německo připravuje na postupný útlum těžby a využití hnědého uhlí do roku 2038. Na pozadí změn klimatu se země zavázala snížit emise CO₂. Je tak jednou z mála zemí na světě, která se závazně rozhodla pro odklon od uhelné i jaderné energetiky. Příslušný legislativní balíček vstoupil v platnost 14. srpna 2020. Také v Česku byla v roce 2019 zřízena komise pro strukturální změny a útlum těžby uhlí. Definitivní datum ukončení těžby a využívání uhlí však zatím ještě nebylo stanoveno. Transformační proces spojený s útlumem těžby a využívání uhlí povede ke zrychlení strukturálních změn v dotčených regionech na obou stranách hranice. Tento proces budou doprovázet různorodá opatření v rámci zákona o posílení struktury hnědouhelných regionů (na německé straně) a v rámci podpory projektů

z prostředků EU z Fondu pro spravedlivou transformaci. Vzhledem k předpokládanému zvýšenému výskytu extrémních povětrnostních jevů v souvislosti se změnou klimatu bude docházet k nárůstu s tím spojených značných rizik pro obyvatele programového území a jejich hmotný majetek. V uplynulých dvou desetiletích programové území zasáhlo několik závažných povodňových událostí (povodně v letech 2002, 2006, 2010, 2011 a 2013). S ohledem na budoucí výzvy spojené se změnou klimatu je proto ochrana před povodněmi jednou z významných priorit environmentální politiky v programovém území. Z důvodu přeshraničních povodí vodních toků je v této oblasti nezbytně nutný koordinovaný postup všech dotčených subjektů. Nadále se intenzivně pokračuje v dlouholeté úzké přeshraniční spolupráci mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo v povodí Labe v rámci Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL) i v rámci Česko-německé komise pro hraniční vody. Z důvodu změny klimatu se bude programové území potýkat se zvýšeným výskytem bouří a vln veder. Stoupne zatížení letními vedry a roste také riziko silných letních bouřek s možným krupobitím či místními přivalovými povodněmi. Následky těchto změn postihují řadu oblastí, zejména technickou infrastrukturu. Rovněž oblast zemědělství a lesnictví se musí připravit na probíhající klimatické změny. Cílem přeshraničních aktivit je konkrétním způsobem přispívat k implementaci Zelené dohody pro Evropu (tzv. Green Deal) i plánů a strategií zakotvených v této dohodě.

Z důvodu celoevropských veřejných diskusí na téma ochrany klimatu narostlo povědomí o problematice rizik vyplývajících ze změny klimatu uvnitř odborné komunity i v řadách široké veřejnosti. Při zvládání společných výzev hraje důležitou roli také další rozvoj kooperačních opatření v oblastech požární ochrany, zdravotnických záchranných služeb a civilní ochrany. Z důvodu demografického vývoje a ekonomicky podmíněného odlivu obyvatelstva dochází zejména ve venkovských příhraničních oblastech již léta k poklesu počtu dobrovolných pomocníků v oblasti požární ochrany, záchranných služeb a civilní ochrany. Proto je nadále nutné podporovat práci s mládeží. Koncepční základy a na nich založené investice do technických modelových projektů i další struktury přeshraniční spolupráce v oblasti krizového řízení a prevence rizik, které je ještě potřeba zavést, přispívají k pozitivnímu rozvoji a ustálení přeshraniční spolupráce.

Díky evropské rámcové směrnici o vodách (RSV) existuje dobře rozvinutý legislativní rámec upravující ochranu vod. Stěžejním cílem RSV je dobrý stav útvarů podzemních i povrchových vod, který má být dosažen nejpozději v roce 2027. Jen malá část útvarů povrchových vod v programovém území je v dobrém ekologickém a chemickém stavu. Snížení regionálně specifického znečištění útvarů povrchových vod škodlivými látkami proto nadále zůstává důležitým tématem. Připojení obyvatel na veřejnou vodovodní síť je v programovém území v převážné míře zajištěno. Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci se v saské části programového území zvýšil na 92,6 %, v české části území činí 90 % v Karlovarském a Ústeckém kraji a 69 % v Libereckém kraji.

V programovém území v uplynulých letech dále pokračoval pokles objemu odpadu na osobu. V Sasku činila produkce odpadů cca 339 kg na obyvatele, v Česku to bylo cca 324 kg na obyvatele. Podíl znovu využitých surovin roste. V Sasku se odpadové hospodářství transformovalo směrem k hospodářství cenných surovin, resp. k surovinovému hospodářství. Také v České republice se komunální odpad recykluje pomocí kontejnerů na separovaný sběr

odpadů . Transformace na oběhové a surovinové hospodářství účinněji využívající zdroje ovšem ještě ani zdaleka není ukončena a nadále zůstává výzvou pro programové území. V Programu spolupráce by tato transformace mohla být podporována formou neinvestičních opatření jednak v rámci specifického cíle „Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků“ nebo v rámci specifického cíle Interreg „Lepší správa spolupráce“.

Jak česká, tak i saská část programového území se vyznačují velkým množstvím přírodních území, která jsou pro region typická a v jejichž nejcennějších oblastech byla zřízena chráněná území. Patří k nim například Národní park České Švýcarsko a Národní park Saské Švýcarsko, přírodní parky, chráněné přírodní oblasti, resp. přírodní rezervace, chráněné krajinné oblasti a biosférické rezervace. Z hlediska biologické rozmanitosti spočívají silné stránky příhraničí v rozsáhlém spektru různě klasifikovaných chráněných území. Odlišné struktury subjektů odpovědných za ochranu životního prostředí v české a saské části programového území ztěžují koordinaci cílů ochrany a vypracování společných organizačních a implementačních nástrojů. Již beztak existující cílové konflikty v ochraně přírody a životního prostředí se projevují zejména na hranicích, když jsou chráněná území vyhlášována na vnitrostátní úrovni rozdílně na české a na saské straně programového území. Prostřednictvím harmonizace při vnitrostátním vyhlášení chráněných území a přeshraničně odsouhlasených plánů péče by bylo možné zefektivnit přeshraniční ochranu přírody. Je však potřeba zajistit, aby se i mimo chráněná území kladl adekvátní důraz na ochranu druhů a biotopů. Prostřednictvím investic do rekultivace se bude podporovat reintrodukce (znovuobnovení populace) ohrožených druhů živočichů a rostlin. Další výzvou pro programové území je šíření invazních druhů, které mohou ohrozit původní druhovou rozmanitost. Potlačování jejich výskytu je efektivní zejména tehdy, dokud se ještě příliš nerozšířily. Již existující kooperační zkušenosti jsou dobrým základem pro další zintenzivnění spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí a přírody a pro zlepšení přeshraničního propojení odborně příslušných subjektů.

Hlavní společné výzvy v oblastech životního prostředí a změny klimatu:

- zmírňování a zvládání environmentálních rizik a rizik vyvolaných změnou klimatu;
- posílení akceschopnosti a výkonnosti za účelem zvládání nebezpečných situací;
- zachování a obnova biologické rozmanitosti s přihlédnutím k odůvodnění v bodě 11 nařízení (EU) 2021/1060
- utváření povědomí o životním prostředí a změně klimatu. .

Doprava a mobilita

Základním předpokladem rozvoje přeshraniční spolupráce i hospodářského a sociálního rozvoje společného pohraničí je dobře rozvinutá dopravní infrastruktura. Programové území je prostřednictvím koridoru hlavní sítě TEN-T Orient / Východní Středomoří plně začleněno do transevropské dopravní sítě. Výstavba vysokorychlostní železniční tratě Drážďany-Praha je přitom významným projektem v souvislosti s tímto koridorem.³ Za účelem podpory tohoto významného infrastrukturního opatření založily Česká republika a Sasko spolu s Ústeckým krajem a saským okresem Saské Švýcarsko – Východní Krušnohoří v dubnu 2016 ESÚS „Nové železniční spojení Drážďany-Praha“.

V programovém území existuje až na výjimky hustá síť silničních a železničních komunikací. V železniční dopravě existuje celkem deset přeshraničních dopravních spojů. Hraniční přechod Dolní Žleb – Bad Schandau na trati Praha – Drážďany je nejdůležitějším přechodem s velkým objemem osobní i nákladní dopravy. Také výstavba přeshraničních silničních komunikací mezi Českem a Saskem se od roku 1990 neustále zlepšovala. V roce 2019 existovalo podél společné hranice s délkou 454 km celkem 32 přeshraničních silničních komunikací. Ohledně dostupnosti území jsou však nadále patrné disparity mezi saskou částí programového území s nadprůměrně dobrou dostupností a českou částí území s podprůměrnou dostupností.

Přeshraniční projekty z oblasti dopravní infrastruktury ze zkušenosti vážou velký objem finančních prostředků a jejich výsledky mají většinou jen místní dopady. V rámci programů Interreg byly v uplynulých třech programových obdobích vybudovány nebo modernizovány důležité přeshraniční komunikace.

Ve veřejné hromadné osobní dopravě (VHOD) je zajištěno pokrytí téměř celého území, byť s velkými místními rozdíly ohledně kvality i kvantity. Tyto rozdíly jsou patrné zejména ve srovnání městských aglomerací a venkova. Přeshraniční spolupráce ve VHOD byla v uplynulých letech dále rozvinuta a vedla ke zlepšení nabídky veřejné dopravy, např. prostřednictvím zavedení přeshraničních tarifů, resp. tarifních systémů. V oblasti VHOD existuje ještě řada výchozích bodů pro další prohloubení přeshraniční spolupráce, zejména při rozšiřování nabídky odpovídající potřebám cestujících či při vývoji inovativních řešení pro zajištění VHOD v řídko osídlených periferních oblastech. To je výzvou pro stávající a nově vytvořené formy spolupráce partnerů v rámci sítí.

Hlavní společné výzvy v oblastech dopravy a mobility:

- lepší propojení, harmonizace a koordinace nabídek veřejné dopravy a
- tvorba nových řešení pro přeshraniční mobilitu nebo odstraňování stávajících překážek.

Trh práce, vzdělávání a sociální věci

Programové území zaznamenává pozitivní vývoj na trhu práce s ohledem na stabilní počet zaměstnanců, rostoucí účast obyvatel na trhu práce a klesající nezaměstnanost. Například míra nezaměstnanosti v celém programovém území se pohybovala výrazně pod průměrem

³ BMVI (2019), Korridormanagement <https://www.bmvi.de/SharedDocs/DE/Artikel/G/transeuropaeische-verkehrsnetze-korridormanagement.html>.

zemí EU 28. Zatímco míra nezaměstnanosti v roce 2018 činila v průměru zemí EU 6 %, v Sasku byla její výše 3,8 % a v Česku dokonce jen 2 %. Míry nezaměstnanosti žen a mužů jsou téměř vyrovnané. Největší výzvu představují demografické změny. Počet ekonomicky aktivních obyvatel (tzn. souhrn výdělečně činných osob a uchazečů o zaměstnání), zejména mladých pracovníků, klesá. Nevýhodou programového území je nedostatek kvalifikovaných pracovníků i nadále přetrvávající jazyková bariéra. Vzdělanostní úroveň ekonomicky aktivního obyvatelstva je výrazně vyšší než průměr zemí EU 28. Digitalizace a tvorba nových pracovních míst v souvislosti se strukturálními změnami posilují potřebu přizpůsobit kompetence zaměstnanců a uchazečů o zaměstnání s přihlédnutím k genderovým aspektům. V pohraničí je potřeba zlepšit také uznávání ukončeného vzdělání a odborných kvalifikací. Pozitivně je třeba vyzvednout, že se v programovém území etablovala spolupráce aktérů působících na trhu práce, jako jsou veřejné služby zaměstnanosti, odborové svazy a organizace zaměstnavatelů, kteří spolupracují v rámci partnerství EURES-TriRegio⁴, a že tato spolupráce přispívá k vyváženému rozvoji přeshraničního trhu práce. Územní mobilita zaměstnanců je v české části programového území mnohem výraznější než v saské části. Mobilita pracovních sil je přitom ovlivňována zejména mzdovými rozdíly. Jednostranný růst pracovní mobility však není žádoucí, protože opatření na zajištění pracovních sil mají být přínosem pro obě strany hranice a tudíž pro celé programové území.

V česko-saském pohraničí již existují zavedené vztahy spolupráce mezi zařízeními předškolní péče o děti i dlouholetá česko-saská partnerství škol. Ve školním roce 2018/2019 existovalo 89 školních partnerství mezi saskými základními, středními, speciálními (zvláštními) a středními odbornými učiteli nebo gymnázii s českými školami. V obou částech programového území navzájem spolupracují rovněž vysoké školy, které nabízejí společné vzdělávání, především společné vysokoškolské studium. Počet studentů terciárního vzdělávání měl v uplynulých letech v obou částech území klesající tendenci, přičemž v saské části programového území se od roku 2016 zaznamenává lehký nárůst počtu začínajících studentů. Rozvoj společných vzdělávacích aktivit a tvorba společných vzdělávacích programů je průběžným úkolem. Další výzvou jsou odlišné struktury odborného vzdělávání a přípravy. S duálním systémem odborného vzdělávání a přípravy v Sasku kontrastuje ryze školní odborné vzdělávání v České republice. V této oblasti je potřeba zintenzivnit spolupráci a výměnu mezi aktéry z oblasti odborného vzdělávání a přípravy a identifikovat synergické efekty. V oblasti dalšího odborného vzdělávání, resp. zvyšování kvalifikace dochází mj. z důvodu demografického stárnutí k většímu zaměření na pracovní síly ve věkové kategorii 50+ s cílem podpořit jejich setrvání na trhu práce.

Přístup k sociálním službám a zdravotní péči je pro obyvatele programového území zpravidla zajištěn. Podpisem česko-německé „rámcové smlouvy o přeshraniční spolupráci v oblasti zdravotnické záchranné služby“ v roce 2013 a prováděcího ujednání k rámcové smlouvě mezi Libereckým, Ústeckým a Karlovarským krajem a Saským státním ministerstvem vnitra v roce 2015 byly vytvořeny základy pro intenzivnější spolupráci v oblasti zdravotní péče. S cílem zlepšit zdravotní péči v pohraničí bylo v roce 2019 mezi Českem a Saskem podepsáno „Společné prohlášení o spolupráci v oblasti přeshraniční zdravotní péče“. Prostřednictvím vývoje společných řešení je možné zohlednit výzvy související se zachováním zdravotní a sociální péče v pohraničí. Kupříkladu by bylo možné prostřednictvím zahraničních stáží ve

⁴ www.eures-triregio.eu

zdravotnických a sociálních zařízeních zvýšit kompetence lidských zdrojů a vytvořit základy i pro přeshraniční poskytování péče pacientům.

Hlavní společné výzvy v oblastech trhu práce, vzdělávání a sociálních věcí:

- kvalitativní rozvoj/tvorba společných nabídek vzdělávání v souladu s potřebami za účelem cíleného zlepšení odborné přípravy a celoživotního učení;
- překonání existujících jazykových bariér a rozvoj mezikulturních kompetencí jako horizontální úkol;
- posílení přeshraniční spolupráce mezi aktéry trhu práce a zřizovateli institucí odborného vzdělávání;
- udržení zdravotnictví a sociální péče v pohraničí prostřednictvím vypracování společných řešení.

Cestovní ruch a kulturní dědictví

Společné pohraničí zahrnuje rozsáhlou a atraktivní přírodní a kulturní krajinu a četné turistické atrakce. Vedle turistického magnetu města Drážďany přitahujícího cca 2,2 mil. návštěvníků ročně je turismus zavedeným tradičním odvětvím a zároveň důležitým hospodářským faktorem v regionech Českosaského Švýcarska, Českého ráje, Krušných hor, Lužických/Žitavských hor a Západočeského lázeňského trojúhelníku s lázněmi Karlovy Vary. Turistická infrastruktura je obecně dobře rozvinutá. Existuje poměrně hustá síť cyklistických a pěších tras, přírodních stezek, lyžařských středisek a běžeckých stop. Programové území na obou stranách hranice v zásadě vykazuje pozitivní vývoj cestovního ruchu s rostoucími počty přenocování.

Programové území je součástí nadřazených národních strategií cestovního ruchu a zastřešujících značek v Česku i Sasku. Destinace a destinační managementy na regionální úrovni jsou stěžejními prvky pro implementaci těchto strategií. V programovém období 2014–2020 se na základě přeshraniční strategie podařilo etablovat Českosaské Švýcarsko jako společný region cestovního ruchu s příslušnou organizační strukturou.

Programové území je velmi starou sídelní oblastí s nesmírně bohatým kulturním dědictvím, které zahrnuje četné kulturní památky, archeologická naleziště, průmyslové dědictví (především hornický region) a nehmotné kulturní dědictví. V roce 2019 se hornickému regionu Erzgebirge/Krušnohoří podařilo po deset let trvajících příprav získat titul světového dědictví UNESCO. Významně k tomu přispěly také projekty spolupráce realizované v Programu spolupráce, které budou relevantní i v budoucnosti, aby bylo možné splnit závazky vyplývající z titulu světového dědictví. Přeshraniční spolupráce v rámci společného kulturního dědictví je mnohotvárná a dobře zavedená v řadách kulturních institucí, jako jsou divadla, orchestry, hudební instituce, knihovny, muzea či informační střediska. Přeshraniční kulturní projekty, jako jsou například přeshraniční hudební festivaly či festivaly kultury a literatury, se pořádají zčásti pravidelně.

Vypuknutí pandemie COVID-19 a s tím spojená drastická opatření, jako je uzavření hranic a s tím související omezení možností cestování a přechodné plošné zavření kulturních institucí, muzeí, hotelů a restaurací, měla závažné hospodářské a sociální dopady na odvětví

cestovního ruchu v programovém území. S využitím existujícího potenciálu cestovního ruchu a kultury na podporu udržitelného sociálního, ekologického a hospodářského rozvoje, sociálního začleňování formou akceptování a aktivního zapojení znevýhodněných osob a sociálních inovací je cílem nadále podporovat vznik přeshraničního regionu cestovního ruchu a rekreace.

Hlavní společné výzvy v oblastech cestovního ruchu a kulturního dědictví:

- zhodnocení cestovního ruchu ve společném regionu za účelem rozvoje hospodářství a sociální stability programového území;
- zachování, ochrana a zpřístupnění společného kulturního dědictví.

Regionální/územní rozvoj – Přeshraniční spolupráce mezi institucemi a občany (správa spolupráce)

V programovém území existuje více národních odborných strategií s tematickým zaměřením např. na cestovní ruch, kvalifikované pracovní síly, inovace či digitalizaci. V oblasti hornického regionu Erzgebirge/Krušnohoří i na území společné turistické destinace Českosaské Švýcarsko již alespoň v náznaku existují přeshraniční strategie.

Důležitou roli při zlepšování sousedských vztahů sehraávají na místní úrovni již déle než 25 let čtyři euroregiony Euregio Egrensis, Krušnohoří/Erzgebirge, Elbe/Labe a Neisse-Nisa. Přeshraniční rozvojové strategie těchto aktérů již částečně existují a jsou aktualizovány nebo ještě musí být vypracovány.

Spolupráce mezi státními, komunálními a regionálními institucemi a iniciativami či nevládními organizacemi je důležitým předpokladem integrace a dalšího rozvoje pohraničí coby společného životního a hospodářského prostoru. Přeshraniční spolupráci státních a nestátních aktérů se v uplynulých letech podařilo prohloubit a z velké části také ustálit. V řadě tematických oblastí byly vytvořeny trvalé kontakty a zavedeny pracovní struktury. Vedle regionálních partnerství existují četná partnerství mezi českými a saskými městy a obcemi. Nadále však existuje značná potřeba dále rozvíjet kvalitu institucionální spolupráce a prohlubovat ji. Zahrnuje to mj. také posílení spolupráce v oblasti politiky územního plánování s cílem vytvořit nové, společné chápání územního plánování.

Hlavními aspekty přeshraniční spolupráce jsou míra vzájemné důvěry a úroveň spolupráce v občanské společnosti na obou stranách hranice. Ke zlepšování sousedských vztahů významně přispívají čtyři euroregiony působící v česko-saském pohraničí. Jejich hlavním cílem je dále rozvíjet přeshraniční spolupráci a podporovat kontakty či partnerství mezi obyvateli v pohraničí a institucemi. V uplynulých třech programových obdobích (2000–2006, 2007–2013 a 2014–2020) byly prostřednictvím fondu malých projektů (FMP) podpořeny četné přeshraniční aktivity. Zkušenosti ukazují, že z malých projektů často vznikají nové kontakty a impulzy pro další přeshraniční spolupráci.

Hlavní společné výzvy v oblastech Regionální/územní rozvoj – přeshraniční spolupráce mezi institucemi a občany (správa spolupráce):

- identifikace a odstraňování překážek ztěžujících přeshraniční spolupráci;
- stabilizování a další rozvoj struktur spolupráce;
- vypracování přeshraničních rozvojových strategií a
- rozvoj pohraničí směřující ke společnému životnímu a hospodářskému prostoru.

Zkušenosti využité při přípravě Programu spolupráce

Přeshraniční spolupráci mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko se díky uplynulému programovému období podařilo dále zintenzivnit a zlepšit. Z důvodu dlouholeté personální kontinuity ve strukturách zapojených do řízení Programu spolupráce je při jeho nastavení možné využít rozsáhlé zkušenosti získané v uplynulých třech programových obdobích. Zohlední se také doporučení hodnotitele z průběžného hodnocení zpracovaného během programového období 2014–2020. Jedná se o konkrétní doporučení z těchto evaluací:

- evaluace postupů a struktur (závěrečná zpráva ze 6. srpna 2018),
- evaluace komunikační strategie (závěrečná zpráva z 22. února 2018) a
- dopadová evaluace (1. etapa; závěrečná zpráva z 5. července 2019).

Některá z doporučení byla implementována již v programovém období 2014–2020. Další doporučení, jako např. „koncentrace na projekty, které kooperační partneři realizují ve vlastní oblasti působnosti“, budou zohledněna při přípravě Programu spolupráce.

Relevantní aktéři, kteří jsou přeshraničně aktivní, jsou do přípravy Programu zapojeni (více v kapitole 4).

Výběr oblastí intervence

Při obsahovém nastavení Programu byly zohledněny výsledky socioekonomické analýzy včetně analýzy silných a slabých stránek / příležitostí a hrozeb (SWOT), jakož i výsledky online dotazování potenciálních příjemců k absorpční kapacitě a hodnocení tematické a přeshraniční relevantnosti. Intervenční logika se zakládá na výzvách a disparitách uvedených v této kapitole a výsledcích diskuse vedené v redakční skupině pro přípravu Programu. Stanoveny byly tyto priority:

- P 1 – Inovace a konkurenceschopnost (CP 1)
- P 2 – Změny klimatu a udržitelnost (CP 2)
- P 3 – Vzdělávání, celoživotní vzdělávání, kultura a cestovní ruch (CP 4)
- P 4 – Spolupráce a vytváření důvěry (ISO)

Doplňkovost a synergie s jinými programy a nástroji

Intervence (zásahy) vybrané v Programu spolupráce budou doplňkové k národním a regionálním operačním programům realizovaným v rámci politiky .V rámci společné příslušnosti Saského státního ministerstva regionálního rozvoje pro programy Interreg A, B a C ve Svobodném státě Sasko (Česko – Sasko a Sasko – Polsko, Central Europe, Interreg Europe a INTERACT) je Řídící orgán v pravidelném kontaktu s místy odpovědnými za tyto programy. To zahrnuje koordinaci možných synergií, výměnu informací a zkušeností při provádění Programu.

V rámci Interreg dochází v oblastech vzdělávání a celoživotního učení k rozšíření specifického cíle 2.4 (článek 3 odst. 1 písm. d) ii) nařízení (EU) 2021/1058 (nařízení o EFRR)) na aktivity ESF+. Z důvodu z toho vyplývajících synergií je možné financovat kombinovaná opatření složená z investic do infrastruktury, školení, síťových aktivit a dalších aktivit výlučně prostřednictvím specifického cíle EFRR vybraného v tomto programu. Jelikož je v programu Interreg kladen důraz na kooperaci, jsou obsahové překryvy s národními programy ESF+ vyloučeny. Mezi řídicími orgány v Sasku a Národním orgánem, a řídicími orgány v Česku existují zavedené koordinační mechanismy. Saské řídicí orgány EÚS, EFRR a JTF, ESF+ a EZFRV tak spolu komunikují v rámci pravidelných jour fix. Řídicí orgán je navíc členem monitorovacích výborů uvedených programů strukturálních fondů s hlasovacím právem. Národní orgán tohoto programu, stejně jako Řídicí orgán Integrovaného operačního programu jsou spravovány stejným odborem Ministerstva pro místní rozvoj ČR a účastní se pravidelných společných porad. Koordinace tohoto programu je kromě toho zajištěna prostřednictvím členství Národního orgánu v platformách, které byly v České republice pro účely koordinace podpory ze strukturálních fondů zřízeny. V rámci své působnosti je Národní orgán kromě toho v úzkém kontaktu s dalšími programy Interreg, což díky výměně informací a zkušeností umožňuje využít synergií při administraci a provádění Programu.

Kromě toho má být kladen zvláštní důraz na obsahovou návaznost na stávající evropské, národní a regionální odborné strategie a programy reforem, aby se vyloučily cílové konflikty a podpořily synergie. Kooperace v hospodářské sféře podporované Programem a řešení k posílení inovativnosti a digitálního know-how malých a středních podniků přispívají k dosažení cílů, stanovených ve strategickém plánu Horizont Evropa. Synergické efekty jsou očekávány především v oblastech ekologické a digitální změny. Kromě toho se projekty z oblasti přeshraničního transferu technologií dotýkají strategického cíle iii „Realizace výsledků výzkumu a inovací v hospodářství v oblasti přebírání a viditelnosti výsledků výzkumu v hospodářství a ve společnosti“, definovaného v EFRR. Opatření předpokládaná v Programu v prioritě 1 vykazují synergie s investicemi v tematické oblasti „Digitalizace hospodářství“ v Německém plánu obnovy (Deutscher Aufbau- und Resilienzplan, DARF). Kromě toho existují synergie s českým Národním plánem obnovy v oblasti výzkumu a vývoje v oblasti implementace inovací v podnicích. Dvojí financování nelze očekávat, protože ve finančně omezeném programu Interreg je důraz kladen na menší kooperační projekty partnerské spolupráce a vytváření přeshraniční přidané hodnoty pro celý region.

Iniciativa Evropské komise „Nový evropský Bauhaus“ (NEB) spustila proces vedoucí k realizaci Renovační vlny⁵ s ohledem na cíle Zelené dohody pro Evropu (tzv. Green Deal). Iniciativa se považuje za ekologický, ekonomický a zároveň kulturní evropský projekt, ve kterém se vyvíjejí a implementují inovativní řešení prostřednictvím mezioborové spolupráce. Architektonické stavby a soubory dědictví Bauhausu a klasické moderny, které lze nalézt v programovém území zejména na saské straně, svědčí o potenciálu přispět k NEB. K úspěchu iniciativy mohou přispět projekty spolupráce, které se zabývají novými přeshraničními přístupy, např. od udržitelných architektonických návrhů po síť mezi vědou, hospodářskou sférou a veřejnou správou.

⁵ Strategie Evropské komise ke zlepšení energetické hospodárnosti budov.

Během implementace Programu bude Řídící orgán podporovat strategické využívání veřejného zadávání zakázek na podporu strategických cílů (včetně snah o personalizaci pro vyplnění nedostatku institucionálních kapacit). Příjemci mají být motivováni věnovat větší pozornost kritériím týkajících se kvality a nákladů životního cyklu. Do zadávání veřejných zakázek by měly být podle možností zahrnuty ekologické (například kritéria pro environmentální zadávání veřejných zakázek) a sociální aspekty a inovační pobídky.

Ohledně tématu e-cohesion odkazujeme na kapitolu 7.2.

Horizontální principy

Respektování základních práv

V souladu s čl. 9 odst. 1 nařízení (EU) 2021/1060 Komise programům ukládá povinnost zajistit dodržování základních práv a soulad s Listinou základních práv Evropské unie (dále Listina) při provádění fondů.

Princip respektování základních práv znamená dodržování a zachování společných hodnot pro mírovou budoucnost. Při přípravě a realizaci Programu spolupráce jsou zohledňována a dodržována základní práva, svobody a zásady zakotvené v Listině.

Rovné postavení mužů a žen

Aby bylo dosaženo rovného postavení mezi muži a ženami, musí být dle čl. 9 odst. 2 nařízení (EU) 2021/1060 zajištěno, aby byly zohledňovány a podporovány genderová rovnost a uplatňování hlediska genderové rovnosti během celé přípravy, provádění, monitorování a evaluace programů a při podávání zpráv. Podpora tohoto principu pomáhá aktivně začleňovat gender mainstreaming do Programu spolupráce.

Rovnost mezi muži a ženami byla již jedním z horizontálních cílů Programu spolupráce ve dvou předchozích programech 2007–2013 a 2014–2020. Ve všech fázích realizace Programu spolupráce se zkoumají různé dopady na muže a ženy.

V rámci přípravy Programu spolupráce byl gender mainstreaming zohledněn již v socioekonomické analýze. Ukazatele jsou definovány v souladu s předlohou v příloze I, tabulce 7, nařízení (EU) 2021/1060 a sledovány během realizace Programu. Ukazatele jsou navíc vykazovány podle pohlaví. Dodržování principu rovného postavení je bráno v úvahu i při realizaci Programu a při výběru projektů. Tento princip je zohledněn v opatřeních M 3.1 až M 3.4, která jsou zakotvena ve specifickém cíli 4.2. Kromě toho by evaluace Programu spolupráce měly odpovídajícím způsobem brát v úvahu rovné postavení mezi muži a ženami, a také aby kvantitativní ukazatele definované ve výkonnostním rámci, jako je např. počet účastníků, byly analyzovány genderově diferencovaným způsobem.

Rovné příležitosti a nediskriminace

Aby bylo dosaženo cíle rovných příležitostí a nediskriminace, vyzývá Evropská komise v souladu s čl. 9 odst. 3 nařízení (EU) 2021/1060 všechny programy, aby během přípravy, provádění, monitorování, podávání zpráv a hodnocení programů nedocházelo k diskriminaci na

základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace. Po celou dobu přípravy a provádění Programu a projektů je zejména třeba zohlednit přístupnost pro osoby se zdravotním postižením.

Při plánování, realizaci, hodnocení a monitorování Programu spolupráce je plně zohledněn princip rovných příležitostí a nediskriminace. To také zahrnuje zajištění rovného a nediskriminačního přístupu k možnostem financování.

Bez ohledu na zákaz diskriminace je rozmanitost lidí s jejich odlišnými životními a pracovními zkušenostmi, názory a hodnotami, které společnosti přinášejí, uznávána a využívána jako intelektuální kapitál pro přeshraniční spolupráci a realizaci projektů spolupráce. Realizace projektů je oproštěna od předsudků a jakékoli formy diskriminace na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace. Zvláštní pozornost je věnována principu bezbariérovosti, který pomáhá snižovat strukturální diskriminaci. Hlavním zájmem je proto umožnit bezbariérový přístup jak k projektům, tak k informacím o samotném Programu.

Zásada nediskriminace byla jedním z horizontálních cílů podpory již ve dvou předchozích programech 2007–2013 a 2014–2020 a byla zohledněna ve strategické orientaci Programu spolupráce a při jeho realizaci. Tento požadavek bude i nadále zohledňován a je realizován jak zapojením příslušných partnerů a zainteresovaných subjektů, které jsou uvedeny v kapitole 4, tak postupem pro výběr projektů a rámcovými podmínkami pro realizaci Programu. Dále bude tato zásada zohledněna v evaluacích Programu spolupráce předepsaných Komisí.

Udržitelný rozvoj

Podle čl. 9 odst. 4 nařízení (EU) 2021/1060 musí být programy realizovány s cílem podpory udržitelného rozvoje podle ustanovení článku 11 Smlouvy o fungování EU (SFEU) s přihlédnutím k cílům OSN pro udržitelný rozvoj, Pařížské dohodě a zásadě „významně nepoškozovat“ (zásada Do Not Significant Harm [zkráceně: zásada DNSH]).

Program spolupráce vychází ze strategických priorit Evropské unie, jako je výše zmíněná Pařížská dohoda a Zelená dohoda pro Evropu (tzv. Green Deal). Zohledněny by měly být zejména projekty, které přispívají k přechodu na moderní, z hlediska zdrojů efektivní a konkurenceschopné hospodářství a k udržitelnému využívání zdrojů.

Hlavním cílem Programu spolupráce je především zlepšit kvalitu života ve společném pohraničí prostřednictvím vhodných kooperačních opatření a celkově přispět k naplnění cílů Organizace spojených národů pro udržitelný rozvoj. Ve všech dílčích oblastech podpory v rámci Programu spolupráce je věnována zvláštní pozornost udržitelnému rozvoji. Priorita 1 se zabývá inovacemi, spoluprací ve výzkumu a také ekonomickou spoluprací a budováním sítí. Boj proti klimatickým změnám a environmentálním rizikům, jakož i zachování biodiverzity jsou hlavními tématy priority 2. V prioritě 3 jsou obsahovým těžištěm podpory na jedné straně vzdělávací opatření, na druhé straně posílení turistického potenciálu a péče a zachování přeshraničního kulturního dědictví. V rámci priority 4 bude dále podporována spolupráce

mezi státními, komunálními a regionálními institucemi za účelem tematizování stávajících překážek a zpracování jejich řešení.

Tyto priority určují obsah podpory, zejména s ohledem na vytvoření dlouhodobé a důvěrné spolupráce i viditelné přidané hodnoty pro programové území, která v důsledku podpory vzniká.

V rámci přípravy Programu bylo zpracováno posouzení vlivu Programu na životní prostředí (SEA) a posouzení souladu se zásadou DNSH (Do No Significant Harm Principles). Cílem SEA bylo zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí při zpracování Programu a přispět k tomu, aby při jeho přípravě a rozhodování byly zohledněny environmentální aspekty. Nejprve byl stanoven rozsah posuzování vlivu na životní prostředí, který byl prodiskutován s příslušnými partnery z oblasti životního prostředí. Na základě toho byla zpracována Zpráva o vlivu na životní prostředí, která byla veřejně konzultována spolu s návrhem programového dokumentu. Výsledky posouzení a obdržené připomínky jsou zahrnuty do závěrečné zprávy o posuzování vlivu na životní prostředí, která se předkládá Evropské komisi jako příloha k Programu spolupráce.

Dodržování principu DNSH je posuzováno na základě doporučení Evropské komise v rámci nařízení (EU) 2021/241, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost. Metodika se řídí technickými pokyny pro aplikaci principu „významně nepoškozovat“, které byly zveřejněny pro výše uvedené nařízení, a také postupem pro posouzení DNSH pro Německý plán oživení a odolnost (DARP). Vzhledem k blízkosti příslušných cílů posouzení DNSH k cílům posuzování vlivu Programu na životní prostředí, využívá posouzení DNSH výsledky SEA nebo z nich vychází. Výsledek je zakotven v příloze Zprávy o vlivu na životní prostředí. Při výběru projektů bude postupováno podle kritérií, upřednostňujících zelená řešení, případně řešení založená na přírodě / inspirovaná přírodou. Tato kritéria budou adaptována na daný druh opatření a aplikována, pokud možno, ve všech specifických cílech.

Příspěvek k makroregionálním strategiím

Česká část programového území Programu spolupráce Česká republika – Svobodný stát Sasko 2021–2027 je součástí Strategie EU pro Podunají (dále Podunajské strategie). Základním implementačním dokumentem této Strategie je Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Strategie Evropské unie pro Podunají a Akční plán vymezující tematické oblasti, v nichž je Strategie implementována.

Problematiku Podunajské strategie má v rámci České republiky ve své kompetenci Úřad vlády ČR. Koordinace je zajištěna členstvím zástupců Ministerstva pro místní rozvoj v Ressortní koordináční skupině pro makroregionální strategie zřízené Úřadem vlády ČR.

Obecně je možnost koordinace aktivit realizovaných v rámci Podunajské strategie a přeshraniční spolupráce mezi Saskem a Českem omezená, a to zejména kvůli geografické poloze programového území, ve kterém kooperují dva státy, z nichž pouze jeden spadá do oblasti působnosti Podunajské strategie.

Mezi Programem spolupráce a Podunajskou strategií tak existují jen velmi obecné tematické vazby a svým zaměřením tak Program zásadně nepřispívá k stanoveným prioritním oblastem Podunajské strategie a jejich opatřením.

1.3 Odůvodnění pro výběr cílů politiky a specifických cílů Interreg, odpovídajících priorit, specifických cílů a forem podpory, popřípadě řešení chybějících spojení v přeshraniční infrastruktuře

Tabulka č. 1: Odůvodnění výběru cílů politiky a specifických cílů

Vybraný cíl politiky nebo vybraný specifický cíl Interreg	Vybraný specifický cíl	Priorita	Odůvodnění výběru
CP 1 – Konkurenceschopnější a inteligentnější Evropa díky podpoře inovativní a inteligentní ekonomické transformace a regionálního propojení IKT	SC 1.3 - Posilování udržitelného růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a vytváření pracovních míst v malých a středních podnicích, mimo jiné pomocí produktivních investic	1 Inovace a konkurenceschopnost	Podniky ve společném programovém území čelí četným výzvám, jako je např. inteligentní specializace, diverzifikace, digitalizace, demografické změny, odliv zejména mladých lidí ze společného příhraničí a s tím spojený nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Chtějí-li udržet krok s probíhajícími strukturálními změnami, budou se muset v příštích letech vyrovnat s rostoucími požadavky. Na jejich zvládnutí potřebují podniky na obou stranách hranice kompetence, odpovídající zdroje i konkrétní podporu. Je potřeba stabilizovat a rozšířit formy výměny v oblastech hospodářství, digitalizace a inovací, které již v programovém území existují. Posílení spolupráce relevantních aktérů může být zdrojem důležitých impulzů pro zlepšení přeshraničních hospodářských vztahů. Cílem je vyvinout společná řešení pro posílení inovační schopnosti a digitálního know-how malých a středních podniků a vybudovat, resp. rozšířit odpovídající struktury. Kromě toho mají být za účelem podpory přenosu znalostí a technologií v programovém území vytvořeny, resp. využívány rozhraní mezi vysokými školami, mimouniverzitními výzkumnými institucemi, partnery z hospodářské sféry a veřejnými a sociálními institucemi. Zajištění dostatečné úrovně kvalifikací a kompetencí prostřednictvím zvyšování kvalifikace a/nebo získávání personálu a mladých pracovníků může posílit inovační schopnosti malých a středních podniků. Cílem je posílit a rozvíjet přeshraniční struktury pro podporu malých a středních či začínajících podniků. V zájmu zvládnutí problémů, jimž malé a střední podniky čelí v souvislosti s masivními strukturálními změnami, mají být podporována inovativní řešení a silné sítě zaměřené na koncentraci know-how, zdrojů a kompetencí. Podpora projektů je realizována formou grantů. Blíže k tomu u příslušného specifického cíle v kapitole 2.1.1.5.

Vybraný cíl politiky nebo vybraný specifický cíl Interreg	Vybraný specifický cíl	Priorita	Odůvodnění výběru
CP 2 – Zelenější, nízkouhlíkový přechod na uhlíkově neutrální hospodářství a odolná Evropa díky podpoře spravedlivého přechodu na čistou energii, zelených a moderních investic, oběhového hospodářství, zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně, prevence a řízení rizik a udržitelná městská mobilita	SC 2.4 - Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům	2 Změna klimatu a udržitelnost	Přizpůsobení se dopadům změny klimatu se stalo jednou z velkých výzev. Programové území bylo v uplynulých letech přímo zasaženo několika povodňovými událostmi a vlnami veder, a i do budoucna se bude muset připravit na měnící se klimatické podmínky, vývoj počasí a extrémní povětrnostní události. Proto je třeba vycházet z ohrožení vyplývajícího z přírodních rizik, jako jsou například povodně nebo lesní požáry. Vzhledem k vzájemné geografické provázanosti programového území je i nadále jedním z důležitých úkolů řešit tato rizika prostřednictvím cílených kooperačních opatření, zejména v oblasti ochrany klimatu a lesů, a přispívat k adaptaci na změnu klimatu. Kromě toho je v oblastech, jako je zemědělství a lesní hospodářství, ochrana přírody apod., nutné reagovat na hlubokosáhlé změny ekosystémů a přírodních stanovišť, které jsou způsobené změnou klimatu, a je potřeba vyvinout a implementovat adekvátní adaptační strategie. Rovněž přeshraniční povodí řek si vyžadují harmonizovaný a společný postup. Vzhledem k předpokládanému zvýšenému výskytu extrémních povětrnostních jevů bude docházet také k nárůstu rizik pro obyvatele a jejich hmotný majetek. Při zvládání společných výzev proto hraje významnou roli rozšiřování spolupráce v oblasti požární ochrany, zdravotnické záchranné služby a civilní ochrany. Cílem je reagovat na změněné klimatické podmínky nebo jim účinně předcházet prostřednictvím společného cíleného a harmonizovaného postupu. Také antropogenní rizika nesouvisející s klimatem a geogenní přírodní rizika si vyžadují společná řešení. Potřeba řešení existuje zejména v oblastech zasažených těžbou nerostných surovin a v areálech kontaminovaných těžkými kovy. Kromě toho je nutné přeshraničně tematizovat a implementovat nezbytné strategie adaptace na změnu klimatických podmínek, opatření prevence rizik a krizové řízení při katastrofách. Podpora projektů je realizována formou grantů. Blíže k tomu u příslušného specifického cíle v kapitole 2.1.1.5.

Vybraný cíl politiky nebo vybraný specifický cíl Interreg	Vybraný specifický cíl	Priorita	Odůvodnění výběru
CP 2 – Zelenější, nízkouhlíkový přechod na uhlíkově neutrální hospodářství a odolná Evropa díky podpoře spravedlivého přechodu na čistou energii, zelených a moderních investic, oběhového hospodářství, zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně, prevence a řízení rizik a udržitelná městská mobilita	SC 2.7 – Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění	2 Změna klimatu a udržitelnost	Programové území se vyznačuje rozmanitými krajinnými podmínkami a přírodními potenciály a nachází se v něm řada velkoplošných i maloplošných chráněných území, k nimž patří také chráněné lokality soustavy NATURA 2000, evropsky významné lokality (EVL) i ptačí oblasti, které je potřeba chránit a zachovat. K účinnějšímu nastavení ochrany přírody může přispět harmonizace chráněných území vyhlášených/zřizovaných na vnitrostátní úrovni i vypracování přeshraničních plánů péče. Stávající problémy v oblasti ochrany životního prostředí vzniklé z důvodu částečně nepříznivého stavu druhů a přírodních stanovišť, narušené biodiverzity a ekologické stability, by měly být tematizovány v rámci vhodných opatření spolupráce zaměřených na vývoj přeshraničních řešení. Způsob využívání ploch ve společném pohraničí ovlivňuje biologickou rozmanitost i dopady na životní prostředí. Smysluplné a ekologické využívání ploch, může významně přispět k zachování krajiny a přírodního území. Prostřednictvím investic do rekultivace se podpoří reintrodukce ohrožených druhů živočichů a rostlin. Již existující zkušenosti se spoluprací jsou dobrým základem pro zintenzivnění a ustálení spolupráce v oblastech životního prostředí, ochrany přírody a zelené infrastruktury. V této oblasti se očekávají také inovativní řešení. Cílem je zajistit či obnovit biologickou rozmanitost a ekosystémové služby přírodních ekosystémů a kulturní krajiny prostřednictvím integrovaných přístupů ochrany a obnovy přírodních stanovišť ve společném programovém území. Podpora projektů je realizována formou grantů. Blíže k tomu u příslušného specifického cíle v kapitole 2.1.1.5.

Vybraný cíl politiky nebo vybraný specifický cíl Interreg	Vybraný specifický cíl	Priorita	Odůvodnění výběru
CP 4 – Sociálněji a inkluzivnější Evropa díky provádění evropského pilíře sociálních práv	SC 4.2 Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu	3 Vzdělávání, celoživotní vzdělávání, kultura a cestovní ruch	Vzdělávání, celoživotní učení a odborné kvalifikace jsou klíčovými faktory pro zajištění konkurenceschopnosti v dlouhodobém horizontu a mají zásadní význam pro rozvoj hospodářství. Je potřeba plně využít vzdělávací potenciál jednotlivých skupin obyvatelstva se zvláštním důrazem na jazykovou vybavenost a mezikulturní kompetence. Tyto dovednosti jsou základem pro integraci pohraničí a odstraňování existujících bariér. Celkově sektor vzdělávání se svými různými oblastmi – od předškolního vzdělávání přes školní vzdělávání, odborné vzdělávání a přípravu až po vysokoškolské vzdělávání – nabízí rozmanité návazné body pro další rozšiřování a prohlubování přeshraniční spolupráce. Stávající potenciály pro vývoj vzdělávacích nabídek a aktivit v souladu s potřebami mají být posíleny a etablovány jako lokalizační faktor. Tím budou vytvořeny důležité předpoklady pro hospodářský a sociální rozvoj společného pohraničí, který kromě posílení konkurenceschopnosti podniků se sídlem v pohraničí přispěje také k posílení přenosu výzkumných poznatků a znalostí a tím i k technologickému rozvoji a inovacím. Rozšíření vzdělávacích nabídek způsobených potřebám pohraničí povede ke zlepšení zaměstnatelnosti zejména mladých lidí a tím bude přispívat k omezení odlivu pracovních sil i k boji proti sociálnímu vyloučení a chudobě. Kromě toho přispívají přeshraniční vzdělávací nabídky k trvalému zvýšení úrovně historicko-politického vzdělávání a ke vzdělávání pro udržitelný rozvoj. V tom spočívá významný potenciál pro vytvoření pocitu odpovědnosti mladých lidí za společné pohraničí. Podpora projektů je realizována formou grantů. Blíže k tomu u příslušného specifického cíle v kapitole 2.1.1.5.

Vybraný cíl politiky nebo vybraný specifický cíl Interreg	Vybraný specifický cíl	Priorita	Odůvodnění výběru
CP 4 – Sociálněji a inkluzivnější Evropa díky provádění evropského pilíře sociálních práv	SC 4.6 – Posilování úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích	3 Vzdělávání, celoživotní vzdělávání, kultura a cestovní ruch	Programové území disponuje velkým potenciálem přírodního a kulturního bohatství, historickými tradicemi a společným kulturním dědictvím zahrnujícím mimo jiné četné kulturní památky, archeologická naleziště i průmyslové dědictví. Toto bohatství je nutné zachovat, prozkoumat, dále ho rozvíjet, a především ho zprostředkovat mladší generaci. Společným deklarovaným cílem je péče o kulturní dědictví a jeho zachování za účelem posílení potenciálů cestovního ruchu a hospodářského rozvoje programového území. Odvětví cestovního ruchu se v uplynulých letech stalo nejen významným odvětvím hospodářství, nýbrž také důležitým zaměstnavatelem v pohraničí. Zejména na pozadí masivních omezení z důvodu pandemie COVID-19 je naléhavě potřebné oživit a rozšířit spolupráci s cílem zhodnocení společného regionu cestovního ruchu a také pozvednout a využívat rozvojové potenciály. Výzva pro cestovní ruch a společné kulturní dědictví spočívá v zohlednění zásady udržitelnosti. To znamená, že je nutné posílit ochranu životního prostředí, přírody, zdrojů a biologické rozmanitosti a zachovat potenciály typické pro region. Kromě toho je nutno zajistit v této oblasti sociální a hospodářskou udržitelnost. V oblastech cestovního ruchu, kulturního dědictví a kultury má být cílem především lepší přeshraniční propojení stávající konkurenceschopné nabídky a institucí a v rámci partnerské spolupráce vývoj a uvedení na trh nových inovativních produktů a služeb, které odpovídají požadavkům digitální éry. Podpora projektů je realizována formou grantů. Blíže k tomu u příslušného specifického cíle v kapitole 2.1.1.5.

Vybraný cíl politiky nebo vybraný specifický cíl Interreg	Vybraný specifický cíl	Priorita	Odůvodnění výběru
6. Specifický cíl Interreg „Lepší správa spolupráce“	SC 6.2 - Zvýšení efektivnosti veřejné správy podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany, aktéry občanské společnosti a orgány, zejména s cílem vyřešit právní a jiné překážky v příhraničních regionech	4 Spolupráce a vytváření důvěry	Spolupráce státních, komunálních a regionálních institucí a iniciativ je nezbytným předpokladem procesu integrace pohraničí. Spolupráce je základem pro posílení konkurenceschopnosti pohraničí a zlepšení sociální a územní soudržnosti. S ohledem na politiku soudržnosti Evropské unie to je zároveň úkolem celé společnosti. Proto se má dále podporovat spolupráce subjektů a institucí ve všech oblastech života společnosti včetně justiční spolupráce s cílem zintenzivnit výměnu zkušeností a přenos znalostí a intenzivně podporovat odstraňování stávajících bariér. Hlavními prioritami jsou identifikace přeshraničních administrativních a dalších překážek a vypracování společných řešení jako odpověď na společné problémy. Ve zvýšené míře by měly být podporovány tematicky otevřené projekty spolupráce, které přispívají k odstraňování srovnatelných přeshraničních překážek. Podpora projektů je realizována formou grantů. Blíže k tomu u příslušného specifického cíle v kapitole 2.1.1.5.
6. Specifický cíl Interreg „Lepší správa spolupráce“	SC 6.3 – Budování vzájemné důvěry, zejména podporou spolupráce mezi občany	4 Spolupráce a vytváření důvěry	V zájmu dalšího posílení soudržnosti ve společném pohraničí je nezbytné zlepšit a stabilizovat rámcové podmínky pro přeshraniční spolupráci. Elementárními kritérii jsou v této souvislosti míra vzájemné důvěry a úroveň spolupráce v občanské společnosti. Prostřednictvím podpory setkávání občanů a regionálních či místních iniciativ ze společného příhraničního regionu ve všech oblastech života společnosti je možné zlepšit sociální vztahy, odstraňovat jazykové a mentální bariéry a zlepšit mezikulturní kompetence. Cílem setkávacích projektů je posílit trvalé přeshraniční vztahy na místní a regionální úrovni, které jsou založené na důvěře, rozvíjet pocit sounáležitosti a posílit vzájemné porozumění, informovanost o regionu i regionální identitu. Euroregiony jsou v této souvislosti důležitými regionálními aktéry přeshraniční spolupráce. Podpora projektů je realizována formou grantů. Blíže k tomu u příslušného specifického cíle v kapitole 2.1.1.5.

2. Priority a specifické cíle Programu spolupráce

2.1 Priorita 1 – Inovace a konkurenceschopnost

2.1.1 Specifický cíl 1.3 – Posilování udržitelného růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a vytváření pracovních míst v malých a středních podnicích, mimo jiné pomocí produktivních investic

2.1.1.1 Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské oblasti

Podniky ve společném programovém území čelí četným výzvám, jako je např. inteligentní specializace, diverzifikace, digitalizace, demografické změny, odliv zejména mladých lidí ze společného příhraničí a s tím spojený nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Chtějí-li udržet krok s probíhajícími strukturálními změnami, budou se proto muset v příštích letech vyrovnat s rostoucími požadavky. Na jejich zvládnutí potřebují podniky na obou stranách hranice impulzy a podporu.

M 1.1 – Podpora zapojení malých a středních podniků do výzkumu a inovací

Pro malé a střední podniky je přístup k výzkumu a inovacím mnohem těžší než pro velké podniky. Důvodem jsou především jejich nedostatečné kapacity VaV, finanční zdroje a personální kapacity. Tyto kapacity jsou však potřebné pro vstřebávání vědeckých poznatků a jejich uplatnění při vývoji inovativních produktů a technologií. Jelikož se u většiny podniků ve společném programovém území jedná o malé a střední podniky, měly by se za účelem dosažení tohoto specifického cíle podporovat přeshraniční kooperace malých a středních podniků s vysokými školami a výzkumnými institucemi a technologickými centry poskytujícími prostory pro sdílený vývoj a testování, ale také spolupráce malých a středních podniků navzájem mezi sebou, zaměřená např. na inovativní technologie, služby či produkty šetrné ke klimatu. Aktivita spadající do této oblasti jsou zaměřeny na podporu přenosu výsledků výzkumu, inovací a technologií do hospodářství, které je zde reprezentováno malými a středními podniky z regionu. Kromě toho má být podporována spolupráce zmíněných aktérů při digitalizaci a vývoji inovativních produktů či technologií a také zlepšena a ustálena komunikace s aktéry z oblasti VaV, zejména prostřednictvím činnosti přeshraničních sítí.

M 1.2 – Vytváření a rozšiřování kooperačních sítí a služeb pro malé a střední podniky

Česká a saská ekonomika mají srovnatelnou odvětvovou strukturu, což je z hlediska spolupráce podniků velkou výhodou. Inkubátory, inovační a technologická centra, zájmová sdružení a agentury působí jako rozhraní mezi jednotlivými zainteresovanými stranami (aktéry) i jako subjekty podporující navazování hospodářské spolupráce. Prostřednictvím posílené spolupráce podpůrných struktur (zprostředkujících organizací, jako například průmyslové a obchodní komory, komory řemeslníků) se sídlím v programovém území mají být vypracována společná řešení pro posílení inovační schopnosti malých a středních či začínajících podniků (bez odvětvových omezení) a vybudovány a rozšířeny přeshraniční iniciativy, kompetenční či odvětvové sítě a partnerství v oblastech s relevantním potenciálem. Zájemci z řad

malých a středních podniků se sídlem v programovém území mají být integrováni do těchto sítí a klastrů. Dalším relevantním prvkem pro vytváření a další rozvoj hospodářské spolupráce jsou také inovativní formáty, jako například setkání podnikatelů a sítí a informační akce k tématům, která jsou v daném odvětví aktuální. Konkrétní přístupy pro společné priority specializace, jako jsou např. již existující přeshraniční odvětvové sítě v textilním průmyslu, plastikářském průmyslu, strojírenství a dalších odvětvích, by se měly dále rozšířit a ustálit. Kromě toho jsou možné také aktivity zaměřené na vytváření nových odvětvových sítí a klastrů v programovém území.

Přeshraniční virtuální informační a znalostní platformy, jako například online databáze k specifickým tématům jednotlivých odvětví, vyvíjené a zpřístupňované zprostředkujícími organizacemi, vysokými školami či výzkumnými institucemi nebo samotnými malými a středními podniky, mají zlepšit rámcové podmínky pro vzájemné propojení a spolupráci malých a středních podniků a institucí z oblasti výzkumu a vývoje v programovém území. Data jsou zpracovávána ve strukturované formě, jsou dostupná v elektronické podobě, mohou být využívána přeshraničně, rozvíjena a propojována s dalšími databázemi.

Tato opatření byla klasifikována jako slučitelná se zásadou „významně nepoškozovat“ v souladu s čl. 9 odst. 4 nařízení (EU) 2021/1060⁶, protože vzhledem k jejich povaze nelze očekávat žádné významné negativní dopady na životní prostředí.

2.1.1.2 Ukazatele

Tabulka 2: Ukazatele výstupů

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Konečný cíl (2029)
1	1.3 Posilování udržitelného růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a vytváření pracovních míst v malých a středních podnicích, mimo jiné pomocí produktivních investic	RCO 87	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce	Organizace	8	27
		RCO 01	Podpořené podniky (z toho: mikropodniky, malé, střední, velké podniky)	Podniky	12	240
		RCO 04	Podniky s nefinanční podporou	Podniky	12	240

⁶ Posouzení souladu s kritériem „Do No Significant Harm“, ÖIR-GmbH, integra-consulting, návrh říjen 2021

		OI-CP1	Řešení, která jsou společně vyvíjena v rámci realizace projektu	řešení	0	13
--	--	--------	---	--------	---	----

Tabulka 3: Ukazatele výsledků

Prio-rita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Základní hodnota	Referenční rok	Konečný cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
1	1.3 Posilování udržitelného růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a vytváření pracovních míst v malých a středních podnicích, mimo jiné pomocí produktivních investic	RCR 84	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce po dokončení projektu	Organizace	0	2021	8	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	
		RCR 104	Řešení přijatá nebo rozvíjená organizacemi	Řešení	0	2021	4	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	

2.1.1.3 Hlavní cílové skupiny

- malé a střední podniky
- výzkumné instituce
- subjekty zajišťující přenos (transfer)
- vysoké školy (včetně profesních akademií), střední školy technického zaměření
- hospodářské komory
- další profesní svazy

2.1.1.4 Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje

- programové území

2.1.1.5 Plánované využívání finančních nástrojů

Finanční nástroje nejsou pro Program spolupráce Česko – Sasko relevantní, protože mají být realizována převážně kooperační opatření s drobnými investicemi, doprovázející tato opatření. Projekty nebudou během své podpory vytvářet žádné příjmy.

V souladu s čl. 17 (3) písm. c) nařízení (EU) 2021/1059 je podpora realizována formou grantu. Důvodem je skutečnost, že podporovaná opatření vykazují výzkumný a inovativní charakter s vyšším rizikem pro zúčastněné kooperační partnery. V oblasti transferu znalostí a technologií jsou pro malé a střední podniky a výzkumné a vysokoškolské instituce dostupné pouze omezené možnosti financování k tomu, aby mohli sami realizovat potřebnou infrastrukturu a projekt. Granty tak jsou vhodným nástrojem k podnícení opatření.

2.1.1.6 Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence

Tabulka 4: Dimenze 1 – oblast intervence

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
1	EFRR	1.3 Posilování udržitelného růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a vytváření pracovních míst v malých a středních podnicích, mimo jiné pomocí produktivních investic	026 Podpora inovačních klastrů, mj. mezi podniky, výzkumnými organizacemi a veřejnými orgány a podnikatelskými sítěmi, které jsou prospěšné především pro malé a střední podniky	6 124 610
			028 Přenos technologií a spolupráce mezi podniky, výzkumnými středisky a vysokoškolským sektorem	3 827 881

			029 Výzkumné a inovační procesy, přenos technologií a spolupráce mezi podniky, výzkumnými středisky a univerzitami se zaměřením na nízkouhlíkové hospodářství, odolnost vůči změně klimatu a přizpůsobování se změně klimatu	3 827 881
--	--	--	---	-----------

Tabulka 5: Dimenze 2 – forma financování

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
1	EFRR	1.3 Posilování udržitelného růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a vytváření pracovních míst v malých a středních podnicích, mimo jiné pomocí produktivních investic	01 Grant	13 780 372

Tabulka 6: Dimenze 3 – mechanismus územního plnění a územní zaměření

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
1	EFRR	1.3 Posilování udržitelného růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a vytváření pracovních míst v malých a středních podnicích, mimo jiné pomocí produktivních investic	33 Ostatní - žádné územní zaměření	13 780 372

2.2 Priorita 2 – Změny klimatu a udržitelnost

2.2.1 Specifický cíl 2.4 – Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům

2.2.1.1 Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské oblasti

Vzhledem ke klimatickým prognózám se dá očekávat, že bude programové území v budoucnosti významně zasaženo dopady změny klimatu. Nárůst průměrných teplot, pokles množství srážek a extrémní povětrnostní události, jako jsou bouře, období veder a sucha, budou mít hlubokosáhlé dopady na mnoho oblastí života. Pro programové území to i v programovém období 2021–2027 znamená výzvu, které je potřeba čelit prostřednictvím cílených,

udržitelných opatření zaměřených na prevenci rizik či požární a civilní ochranu. Jedná se o tato opatření:

M 2.1 – Prevence, zmírňování a řešení dopadů environmentálních rizik způsobených změnou klimatu

Změna klimatu znamená pro programové území v dlouhodobém horizontu velkou výzvu v podobě rostoucího ohrožení způsobeného extrémními povětrnostními jevy, jako jsou povodně, lesní požáry, bouře či sucha. Z hlediska řešení těchto výzev je jednak důležité podniknout opatření pro posílení adaptability přírodních systémů a infrastruktur ve společném programovém území, a jednak je potřeba minimalizovat rizika a ohrožení lidí, sídel a infrastruktur, souvisejících se změnou klimatu. Zvláštní pozornost je přitom věnována vypracování a ověření přeshraničních koncepcí a adaptačních a implementačních strategií pro prevenci přírodních rizik, zlepšování přeshraničního řízení při přírodních katastrofách, ochraně proti povodním a zavádění harmonizovaných monitorovacích a informačních systémů. Kromě toho budou podporovány projekty zaměřené na společnou tvorbu a koordinaci v oblasti vodního hospodářství a managementu vodního režimu zohledňujícího změnu klimatu v souvislosti s opatřeními v oblasti ochrany před povodněmi, která jsou šetrná k přírodě. Tématem budou také udržitelná environmentální opatření v zemědělství a lesním hospodářství. Za účelem prevence rizik v oblastech zasažených těžbou nerostných surovin a předcházení geogenním přírodním rizikům budou podporována společná řešení zaměřená na snížení potenciálních rizik vyvolaných zvýšením hladiny podzemní vody či pohyby zemského povrchu. Předmětem podpory budou také společné implementační strategie v oblasti informovanosti a komunikace ohledně změny klimatu, udržitelného využívání krajiny či ochrany před povodněmi a jejich implementace.

M 2.2 – Zintenzivnění spolupráce v oblasti požární ochrany, zdravotnických záchranných služeb a civilní ochrany

V zájmu zajištění bezpečnosti lidských životů a hmotného majetku v programovém území je potřeba i v budoucnosti podporovat spolupráci v oblastech požární ochrany, zdravotnických záchranných služeb a civilní ochrany s cílem jejího dalšího zlepšení oproti již dosažené úrovni. Nárůst požadavků, především z důvodu změny klimatických podmínek, vyžaduje zvýšené úsilí. Proto je potřeba nadále zvyšovat akceschopnost a výkonnost, a to i v těžko dostupném terénu, a přeshraniční koordinaci aktérů. Oblasti související se zajištěním veřejné bezpečnosti jsou přitom obzvláště závislé na informacích ze sousední země, pokud má být umožněna vzájemná podpora při mimořádných událostech a v nebezpečných situacích. To vyžaduje vybudování a další rozvoj přeshraničních informačních systémů a komunikačních platforem, které usnadňují spolupráci, resp. díky nimž je spolupráce vůbec možná. Zahrnuje to také společnou tvorbu a využívání poplachových plánů a operační dokumentace. Prostřednictvím společných cvičení, výměny zkušeností a opatření na podporu jazykového vzdělávání a mezikulturních kompetencí v oblasti požární ochrany, záchranných služeb a civilní ochrany bude docházet k zintenzivnění spolupráce. Podporovány budou také inovační modelové projekty, v jejichž rámci bude možné vyzkoušet nová řešení v praxi. Pouze u projektů s inovativními přístupy budou přípustné také investice do speciální techniky. Oblast požární a civilní ochrany se vyznačuje hlavně dobrovolnickou činností. Již nastalý nedostatek

dobrovolných pomocníků je problémem, který má být omezen prostřednictvím cílených opatření zaměřených na práci s dorostem, např. formou cílených vztahů s veřejností. Moderní technika, práce v týmu a spolupráce se sousedními složkami či útvary mohou být důležitými stimulačními prvky pro výkon dobrovolnické činnosti.

Tato opatření byla klasifikována jako slučitelná se zásadou „významně nepoškozovat“ v souladu s čl. 9 odst. 4 nařízení (EU) 2021/1060⁷, protože vzhledem k jejich povaze nelze očekávat žádné významné negativní dopady na životní prostředí.

2.2.1.2 Ukazatele

Tabulka 7: Ukazatele výstupů

Prio-rita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Konečný cíl (2029)
2	2.4 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům	RCO 83	Společně vypracované strategie a akční plány	Strategie / akční plán	0	7
		RCO 84	Společně vypracované pilotní akce prováděné v rámci projektů	Pilotní akce	0	4
		RCO 87	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce	Organizace	21	69

⁷ Posouzení souladu s kritériem „Do No Significant Harm“, ÖIR-GmbH, integra-consulting, návrh říjen 2021

Tabulka 8: Ukazatele výsledků

Prio-rita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Základní hodnota	Referenční rok	Konečný cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
2	2.4 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům	RCR 79	Společné strategie a akční plány přijaté organizacemi	Společná strategie / akční plán	0	2021	4	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	
		RCR 84	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce po dokončení projektu	Organizace	0	2021	28	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	

2.2.1.3 Hlavní cílové skupiny

- územní celky a jimi zřizované organizace
- komunální a státní instituce zodpovědné za oblast životního prostředí, zemědělství, lesní hospodářství, hospodaření s vodou, požární a civilní ochranu a za zdravotnické záchranné služby
- výzkumné instituce
- spolky a svazy

2.2.1.4 Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje

- programové území

2.2.1.5 Plánované využívání finančních nástrojů

Finanční nástroje nejsou pro Program spolupráce Česko – Sasko relevantní, jelikož mají být v převážné míře realizována kooperační opatření s drobnými investicemi. V souladu s čl. 17 (3) písm. c) nařízení (EU) 2021/1059 je podpora realizována formou grantů. Důvodem je skutečnost, že opatření pro adaptaci na změnu klimatu a snížení dopadů změny klimatu představují neziskové veřejné statky. Existuje obecný veřejný zájem na tom, aby pro tato předpokládaná opatření byly vytvořeny pobídky. Rentability investic v pohraničí prostřednictvím vratných grantů nelze z důvodů strukturálních deficitů dosáhnout.

2.2.1.6 Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence

Tabulka 9: Dimenze 1 – oblast intervence

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
2	EFRR	2.4 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům	058 Opatření pro přizpůsobování se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik souvisejících s oblastí klimatu: <u>povodně a sesuvy půdy</u> (včetně zvyšování povědomí, civilní ochrany a systémů řízení katastrof, infrastruktury a ekosystémových přístupů)	4 993 457

			059 Opatření pro přizpůsobování se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik souvisejících s oblastí klimatu: <u>požáry</u> (včetně zvyšování povědomí, civilní ochrany a systémů řízení katastrof infrastruktury a ekosystémových přístupů)	5 724 609
			060 Opatření pro přizpůsobování se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik souvisejících s oblastí klimatu: jiné, například <u>bouře a sucha</u> (včetně zvyšování povědomí, civilní ochrany a systémů řízení katastrof, infrastruktury a ekosystémových přístupů)	4 993 457
			061 Předcházení rizikům a řízení <u>přírodních rizik nesouvisejících se změnou klimatu</u> (například zemětřesení) a rizik souvisejících s lidskou činností (například technologických nehod), včetně zvyšování povědomí, civilní ochrany a systémů řízení katastrof, infrastruktury a ekosystémových přístupů	3 393 457
			064 Hospodaření s vodou a ochrana vodních zdrojů (včetně správy povodí, zvláštních opatření pro přizpůsobování se změně klimatu, opětovného využívání a snižování úniků)	3 862 305

Tabulka 10: Dimenze 2 – forma financování

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
2	EFRR	2.4 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům	01 Grant	22 967 285

Tabulka 11: Dimenze 3 – mechanismus územního plnění a územní zaměření

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
2	EFRR	2.4 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům	33 Ostatní - žádné územní zaměření	22 967 285

- 2.2.2 Specifický cíl 2.7 – Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění

Ochrana přírody a druhová rozmanitost

- 2.2.2.1 Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálními strategiím a strategiím pro přímořské oblasti

Programové území se vyznačuje různými krajinnými podmínkami a přírodními potenciály a disponuje řadou chráněných oblastí, které je potřeba chránit a zachovat. Lokality soustavy NATURA 2000 a jiné chráněné oblasti vykazují převážně nepříznivý stav. Odlišné struktury na vnitrostátní úrovni ztěžují koordinovaný postup při vyhlášení chráněných oblastí a jejich ochraně. Kromě toho je nezbytné, aby se i mimo chráněná území kladl náležitý důraz na přeshraniční ochranu druhů a biotopů. Pro tento specifický cíl je k dispozici 11 % rozpočtu Programu. Podporou přeshraničních aktivit je zohledněno odůvodnění v bodě 11 nařízení (EU) 2021/1060.

M 2.3 - Zachování a obnovení biologické rozmanitosti, rozvoj zelené infrastruktury a potlačování invazních druhů

Prostřednictvím cílených opatření zaměřených na snižování znečištění a environmentálních rizik a na zvýšení kvality ochrany životního prostředí má nadále docházet k trvalému zlepšování přeshraniční koordinace v oblasti ochrany přírody a krajiny. Předmětem zájmu jsou především kooperační opatření v oblasti ochrany přírody a životního prostředí, péče o krajinu, ochrany půdy a lesů, včetně péče o biotopy, biodiverzity a soustavy NATURA 2000. Vedle nezbytné výměny informací a zkušeností mají být vypracovány a realizovány především

společné přeshraniční koncepce rozvoje, péče, ochrany a managementu. Na ochranu ohrožených domácích druhů volně žijících původních druhů živočichů a planě rostoucích rostlin a jejich přírodních stanovišť a za účelem zachování biologické rozmanitosti v příhraničí mají být vypracovány společné přeshraniční strategie a na jejich základě odvozena a realizována konkrétní opatření. Je zapotřebí zastavit ztrátu ohrožených druhů a minimalizovat škody způsobené šířením invazních druhů. Mimořádný význam mají aktivity zaměřené na zachování druhové rozmanitosti hmyzu. Také ochrana přirozeného vodního režimu je v době změny klimatu naléhavě potřebná pro zachování životního a přirozeného prostředí různých druhů živočichů a rostlin, ale také lidí. K dosažení tohoto cíle mohou aktivně přispět také přeshraniční aktivity, jako např. kooperační projekty zaměřené na zachování a revitalizaci rašelinišť jakožto přírodních stanovišť různých druhů rostlin a živočichů nebo na změnu struktury lesů do podoby smíšených lesů včetně rozmanitých porostních okrajů, které jsou odolné vůči změně klimatu a vykazují velkou druhovou rozmanitost a různorodou strukturu. V souladu se vzděláváním pro udržitelný rozvoj budou podporovány přeshraniční akce, jako např. informační a komunikační kampaně, dialogy a zapojení veřejnosti k otázkám ochrany životního prostředí, lesů, půdy, vod, přírody a krajiny. Pro dosažení tohoto specifického cíle jsou nutná rovněž pilotní opatření a integrovaná inovační řešení.

Tato opatření byla klasifikována jako slučitelná se zásadou „významně nepoškozovat“ v souladu s čl. 9 odst. 4 nařízení (EU) 2021/1060⁸, protože vzhledem k jejich povaze nelze očekávat žádné významné negativní dopady na životní prostředí.

2.2.2.2 Ukazatele

Tabulka 12: Ukazatele výstupů

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Konečný cíl (2029)
2	2.7 Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění	RCO 83	Společně vypracované strategie a akční plány	Strategie / akční plán	0	4
		RCO 87	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce	Organizace	20	68
		RCO 115	Společně organizované přeshraniční veřejné akce	Akce	0	50
		OI-CP 2	Plocha, na níž byly realizovány aktivity zaměřené na zachování a obnovení biologické rozmanitosti	Hektar (ha)	495	1 485

⁸ Posouzení souladu s kritériem „Do No Significant Harm“, ÖIR-GmbH, integra-consulting, návrh říjen 2021

Tabulka 13: Ukazatele výsledků

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Základní hodnota	Referenční rok	Konečný cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
2	2.7 Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění	RCR 79	Společné strategie a akční plány přijaté organizacemi	Společná strategie / akční plán	0	2021	2	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	
		RCR 84	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce po dokončení projektu	Organizace	0	2021	28	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	

2.2.2.3 Hlavní cílové skupiny

- územní celky a jimi zřizované organizace
- státní instituce
- spolky a svazy
- zřizovatelské subjekty národních a přírodních parků a chráněných oblastí

2.2.2.4 Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje

- programové území

2.2.2.5 Plánované využívání finančních nástrojů

Finanční nástroje nejsou pro Program spolupráce Česko – Sasko relevantní, jelikož mají být v převážné míře realizována kooperační opatření s drobnými investicemi. V souladu s čl. 17 (3) písm. c) nařízení (EU) 2021/1059 je podpora realizována formou grantu. Důvodem je skutečnost, že ochrana přírody, životního prostředí a druhové rozmanitosti ve společném pohraničí představuje klasický deficitní veřejný statek. Na zachování a udržitelném rozvoji těchto statků existuje velký obecný zájem. Z tohoto důvodu mají být pro tato opatření vytvořeny odpovídající finanční pobídky. Rentability investic v pohraničí prostřednictvím vratných grantů nelze z důvodů strukturálních deficitů dosáhnout.

2.2.2.6 Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence

Tabulka 14: Dimenze 1 – oblast intervence

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
2	EFRR	2.7 Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění	079 Ochrana přírody a biologické rozmanitosti, přírodní dědictví a zdroje, zelená a modrá infrastruktura	16 842 676

Tabulka 15: Dimenze 2 – forma financování

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
2	EFRR	2.7 Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění	01 Grant	16 842 676

Tabulka 16: Dimenze 3 – mechanismus územního plnění a územní zaměření

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
2	EFRR	2.7 Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění	33 Ostatní - žádné územní zaměření	16 842 676

2.3 Priorita 3 – Vzdělávání, celoživotní vzdělávání, kultura a cestovní ruch

2.3.1 Specifický cíl 4.2 – Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu

2.3.1.1 Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské oblasti

Vzdělávání, celoživotní učení a odborné kvalifikace jsou klíčové pro zajištění konkurenceschopnosti v dlouhodobém horizontu a mají zásadní význam pro rozvoj hospodářství. V oblasti vzdělávání existuje na několika úrovních potřeba kvalitativně rozvíjet jednotlivé existující přístupy. Oproti národním projektům podobného typu spočívá přidaná hodnota přeshraničních vzdělávacích opatření ve spolupráci dvou organizací, případně institucí zúčastněných zemí. V popředí aktivit je intenzivní výměna zkušeností a informací a vzájemné učení se od sebe. Užitek z toho mají stejnou měrou děti, žáci a žákyně a mladí lidé, jelikož společně řeší témata, která jsou pro obě strany zajímavá a relevantní. Opatření v oblasti environmentálního vzdělávání jsou realizována za účelem posílení environmentálních dopadů politiky soudržnosti, změny postojů, šíření ekologických postupů a přispění k realizaci environmentálních a klimatických cílů. Vzdělávací aktivity mohou být doprovázeny zvyšováním povědomí o horizontálních tématech rovných příležitostí, rovnosti žen a mužů a nediskriminace. Tento proces mohou doprovázet i nezbytné investice do vybavení a / nebo adaptace prostor ve vzdělávacích zařízeních podle potřeby pro přeshraniční využití.

Plánují se tato opatření a aktivity:

M 3.1 – Předškolní vzdělávání

Přeshraniční spolupráce mezi předškolními zařízeními pro děti má být podporována obzvláště pro děti v předškolním věku a jejich pedagogické pracovníky. To zahrnuje zejména tvorbu nabídek vzdělávání adekvátních stavu vývoje dětí na podporu mezikulturních kompetencí, ale také podporu přeshraničních partnerství předškolních zařízení a posílení přeshraniční odborné výměny odborných pedagogických pracovníků v oblasti předškolní výchovy dětí.

Vedle podpory mezikulturních kompetencí má být do každodenní pedagogické činnosti vhodným způsobem a přiměřeně stavu vývoje dětí integrováno a ve společných projektech

příhraničních předškolních zařízení pro děti zohledněno také environmentální vzdělávání se zaměřením na udržitelné způsoby života a postoje.

M 3.2 – Nabídky školního a mimoškolního vzdělávání

Přeshraniční spolupráce mezi školami má být dále rozšířena a zintenzivněna. Vedle vzdělávání to zahrnuje také upevňování partnerství škol. K posílení spolupráce zde přispívají zejména výměny žáků a zkušeností nebo stáže či praxe pedagogických pracovníků.

Podporovat se má tvorba společných nabídek vzdělávání včetně inovativních digitálních formátů vzdělávání, resp. zlepšování nabídek vzdělávání k přeshraničně relevantním tématům, zejména zlepšování digitální gramotnosti, digitálních a technických kompetencí, jazykové vybavenosti a mezikulturních kompetencí, podpora environmentálního vzdělávání a zvyšování povědomí o otázkách životního prostředí, ale také zdravotní výchova a posilování regionální identity včetně kulturního vzdělávání. Prostřednictvím tvorby výukových a učebních materiálů, moderních a aktuálních nástrojů vzdělávání a využívání digitálních učebních platform mají vznikat udržitelné a dlouhodobé kooperace. To zahrnuje také opatření pro posílení digitální přeshraniční odolnosti škol. Příspěvek nabídek zájmového vzdělávání pro děti a mládež má spočívat zejména v tom, že prostřednictvím zintenzivnění kontaktů mezi lidmi budou vytvářet základy vzájemné důvěry. Ke specifickým oblastem vzdělávací činnosti patří např. spolupráce mezi sportovními kluby, pracovními sdruženími, kulturními skupinami/kroužky apod. Kromě společných schůzek, soutěží, workshopů a výměn zkušeností se mají podporovat také hospitace a aktivity dalšího vzdělávání.

M 3.3 – Odborné vzdělávání a příprava a následné vzdělávání, zvyšování kvalifikace odborných pracovníků

Programové území se vyznačuje rostoucím nedostatkem kvalifikovaných pracovníků. Důležité místo má v této souvislosti přeshraniční odborná příprava kvalifikovaných pracovníků. Z důvodu těsných vazeb mezi trhem práce a vzdělávacím systémem je nezbytná přeshraniční koordinace jednotlivých potřeb. Další rozvoj kvality a vytváření společných digitálních nabídek vzdělávání a odborné přípravy v souladu s potřebami je proto jedním ze stěžejních předpokladů pro splnění požadavků zejména přeshraničního trhu práce. To zahrnuje mimo jiné spolupráci odborných škol a učilišť, výměny znalostí a zkušeností, výměny odborných pracovníků a odborné praxe. Předmětem podpory však bude také přenos již existujících, zavedených opatření odborného vzdělávání a modulů odborné praxe v rámci počátečního odborného vzdělávání a přípravy a aktivit dalšího vzdělávání či zvyšování, resp. prohlubování kvalifikace a výměna o těchto aspektech, ale také zlepšování jazykové vybavenosti a mezikulturních kompetencí jako horizontální úkol.

S duálním systémem odborného vzdělávání a přípravy v Sasku kontrastuje převážně školní systém odborného vzdělávání a přípravy v Česku. V této oblasti by měla být především zintenzivněna spolupráce a výměna mezi aktéry z oblasti odborného vzdělávání a přípravy a identifikovány a využívány synergické efekty. Kromě toho budou podporována opatření přispívající ke zvýšení přeshraniční kompatibility odborného vzdělávání a přípravy.

M 3.4 - Spolupráce vysokých škol a profesních akademií

Spolupráce mezi vysokými školami a jinými institucemi terciárního vzdělávání přispívá k přenosu znalostí na rozhraní s hospodářskou sférou a společností.

V rámci tohoto opatření mají být vytvářeny či dále rozvíjeny společné nabídky terciárního vzdělávání v různých tematických oblastech a budovány či rozšiřovány akademické a vědecké kooperační sítě. Toto opatření se zaměřuje mj. také na tvorbu společných učebních a studijních materiálů, včetně virtuálních materiálů, pro kooperativní studijní programy, na výměny studentů v rámci těchto kooperativních studijních programů a na zlepšování jazykové vybavenosti.

Tato opatření byla klasifikována jako slučitelná se zásadou „významně nepoškozovat“ v souladu s čl. 9 odst. 4 nařízení (EU) 2021/1060⁹, protože vzhledem k jejich povaze nelze očekávat žádné významné negativní dopady na životní prostředí.

2.3.1.2 Ukazatele*Tabulka 17: Ukazatele výstupů*

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Konečný cíl (2029)
3	4.2 Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu	RCO 81	Účast na společných přeshraničních akcích	Účasti	1 484	29 687
		RCO 85	Účast na společných programech odborné přípravy	Účasti	312	6 234
		RCO 87	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce	Organizace	29	87

⁹ Posouzení souladu s kritériem „Do No Significant Harm“, ÖIR-GmbH, integra-consulting, návrh říjen 2021

Tabulka 18: Ukazatele výsledků

Prio-rita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Základní hodnota	Referenční rok	Konečný cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
3	4.2 Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu	RCR 84	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce po dokončení projektu	Organizace	0	2021	9	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	
		RCR 81	Dokončené společné programy odborné přípravy	Účastníci	0	2021	3 117	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	

2.3.1.3 Hlavní cílové skupiny

- děti a mládež
- předškolní zařízení pro děti
- pedagogové, učitelé
- vzdělávací instituce, jako jsou školy, střední odborné školy vč. učilišť a vysoké školy včetně profesních akademií
- hospodářské a profesní svazy
- odborové svazy
- komory
- studenti
- zaměstnanci

2.3.1.4 Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje

- programové území

2.3.1.5 Plánované využívání finančních nástrojů

Finanční nástroje nejsou pro Program spolupráce Česko – Sasko relevantní, jelikož mají být v převážné míře realizována kooperační opatření s drobnými investicemi. V souladu s čl. 17 (3) písm. c) nařízení (EU) 2021/1059 je podpora realizována formou grantu. Důvodem je skutečnost, že vzdělávání a odborná příprava je v první řadě státním úkolem, který je spojen s vysokými náklady. Z tohoto důvodu mají být pro tato opatření vytvořeny odpovídající finanční pobídky. Rentability investic v pohraničí prostřednictvím vratných grantů nelze z důvodů strukturálních deficitů dosáhnout.

2.3.1.6 Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence

Tabulka 19: Dimenze 1 – oblast intervence

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
3	EFRR	4.2 Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu	148 Podpora předškolního vzdělávání a péče (vyjma infrastruktury)	4 593 457
			149 Podpora primárního až sekundárního vzdělávání (vyjma infrastruktury)	7 655 762
			150 Podpora terciárního vzdělávání (vyjma infrastruktury)	7 655 762

			151 Podpora vzdělávání dospělých (vyjma infrastruktury)	7 655 762
--	--	--	--	-----------

Tabulka 20: Dimenze 2 – forma financování

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
3	EFRR	4.2 Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu	01 Grant	27 560 743

Tabulka 21: Dimenze 3 – mechanismus územního plnění a územní zaměření

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
3	EFRR	4.2 Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu	33 Ostatní - žádné územní zaměření	27 560 743

2.3.2 Specifický cíl 4.6 – Posilování úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích

Kultura a udržitelný cestovní ruch

2.3.2.1 Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské oblasti

S využitím potenciálu programového území v oblasti cestovního ruchu, kulturního dědictví a kultury na podporu hospodářského rozvoje, sociálního začleňování a sociálních inovací má být i v budoucnosti podporován další rozvoj přeshraničních turistických a rekreačních oblastí. Všechny kooperační projekty by v rámci předpokládaných aktivit měly vytvářet inovativní přístupy pro společné pohraničí a zohledňovat aktuální výzvy v cestovním ruchu, jako jsou

změna klimatu, digitalizace, nedostatek kvalifikované pracovní síly a sociální inkluze. K dosažení tohoto cíle mají přispět tato opatření a aktivity:

M 3.5 – Zkvalitnění cestovního ruchu ve společném regionu

Pandemie Covid-19 a s tím související drastická opatření měly významné negativní ekonomické a sociální dopady i na oblast cestovního ruchu. Z tohoto důvodu je nutné cestovní ruch přeshraničně oživit a stabilizovat.

Turistické a rekreační oblasti v programovém území mají být dále posíleny prostřednictvím propojení jednotlivých zařízení cestovního ruchu, společné tvorby koncepcí a konkurenceschopných, inovativních produktů a služeb, společné propagace turistických nabídek, zintenzivnění spolupráce partnerů v odvětví cestovního ruchu a investic do turistické infrastruktury. V popředí zájmu přitom mají být opatření pro rozvoj šetrného a udržitelného celoročního cestovního ruchu a přírodního cestovního ruchu šetrného k životnímu prostředí. Je zapotřebí dále rozšířit a zintenzivnit již existující kooperace pro rozvoj turisticko-kulturní infrastruktury. Tvorba společných přeshraničních strategií, struktur, komunikačních a informačních platforem pro výměnu zkušeností mezi aktéry z oblasti cestovního ruchu, zejména i za účelem řešení nedostatečné informovanosti a přenosu know-how, má pro posílení společného regionu cestovního ruchu velký význam. V zájmu znovuoživení a posílení odvětví cestovního ruchu v pohraničí je nutné zvýšit kvalitu a konkurenceschopnost nabídek cestovního ruchu, realizovat je na trhu, ale také modernizovat stávající produkty. Již existující přeshraniční nabídky cestovního ruchu včetně inovativních řešení v oblasti mobility mají být dále společně strategicky rozvíjeny, a to i se zřetelem na změnu klimatu a její dopady na přírodní a kulturní krajinu v programovém území.

Kvalitní společné přeshraniční marketingové aktivity, které jsou zaměřené na budoucnost a vyhovují požadavkům digitální éry, jako například webové či mobilní aplikace, aplikace rozšířené reality a virtuální, interaktivní nabídky, mají přispět k dalšímu zhodnocení programového území jakožto regionu cestovního ruchu a k jeho lepšímu zviditelnění pro veřejnost. Opatření jazykového vzdělávání a další společné aktivity zvyšování odborné kvalifikace aktérů působících v cestovním ruchu mají přispět k zajištění kvality v oblasti cestovního ruchu. Prostřednictvím ekonomického a trvale udržitelného zaměření přeshraničního cestovního ruchu mají být zohledněny aspekty ochrany životního prostředí, přírody, zdrojů a biologické rozmanitosti. Díky zachování a rozvoji potenciálů typických pro region dojde k dalšímu zvýšení atraktivity pohraničí jakožto společného regionu cestovního ruchu.

Za účelem dosažení akceptace a participace lidí s postižením i bez něj na nabídkách cestovního ruchu je nutno v rámci realizovaných projektů zohlednit aspekt sociální inkluze a s tím spojené oslovování cílových skupin. Kromě zajištění bezbariérovosti, tzn. snadnějšího přístupu k nabídkám a službám cestovního ruchu, hrají významnou roli i další témata, jako jsou nabídky pro děti a mládež. Sociální udržitelnost má být v rámci projektů mimo jiné zohledněna posílením sociálních hodnot v kooperujících institucích a rozvojem, případně zlepšením vztahu k místním komunitám a zájmovým skupinám.

M 3.6 – Zachování, ochrana a zpřístupnění kulturního dědictví veřejnosti

Společné programové území má bohaté kulturní dědictví. Především společné průmyslové dědictví z oblasti hornické kultury patří k význačným atrakcím programového území. Prostřednictvím projektů zaměřených na zachování, údržbu a revitalizaci společného kulturního dědictví či uměleckých a kulturních objektů a různorodých aktivit v oblasti umění a kultury má docházet k dalšímu posílení společné kulturní identity. To zahrnuje jak podporu projektů zaměřených na výzkum a dokumentaci kulturního dědictví, tak i rozvoj kulturního dědictví z hlediska cestovního ruchu a s přihlédnutím ke změnám v důsledku digitalizace a ekologie. K tomu patří renovace kulturních lokalit se společnou identitou, popř. se společnou kulturní nebo historickou vazbou, které jsou důležité pro rozvoj regionu jako společného turistického cíle, a u nichž by se měla zvýšit informovanost. Podporovat se však mají také aktivity zaměřené na zprostředkování kulturního dědictví s cílem vytvořit nadnárodní povědomí o kulturních hodnotách. Obzvláště významné jsou v této souvislosti společné koncepce zprostředkování a vzdělávání a sociokulturní přístupy. Spolupráce muzeí a kulturních institucí má být dále posílena. Zvláštní zřetel bude kladen na pilotní a demonstrační projekty zaměřené na udržitelné propojení kulturních institucí a nabídek. Podpora současné umělecké a kulturní tvorby, která se zabývá tématy souvisejícími s pohraničím, je možná v rámci různých formátů. Kulturní dědictví zahrnuje také řemeslné umění, zvyky a tradice. Prostřednictvím projektů z oblasti tradiční lidové kultury, jako jsou např. umělecká řemesla či hornické tradice, dochází k dalšímu posílení regionální identity obyvatel a jejich spjatosti se společným pohraničím. Přístupnost společného kulturního dědictví má být usnadněna jednak bezbariérovými nabídkami, ale i širokou prací s veřejností. V rámci aktivit mají být rovněž získávány a zapojujány nové cílové skupiny.

Nositelé projektů budou motivováni k realizaci projektů v souladu s osvědčenými postupy k dodržování „Evropských zásad kvality pro intervence financované EU s potenciálním dopadem na kulturní dědictví“.

Tato opatření byla klasifikována jako slučitelná se zásadou „významně nepoškozovat“ v souladu s čl. 9 odst. 4 nařízení (EU) 2021/1060¹⁰, protože vzhledem k jejich povaze nelze očekávat žádné významné negativní dopady na životní prostředí.

2.3.2.2 Ukazatele*Tabulka 22: Ukazatele výstupů*

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Cílová hodnota (2029)
3	4.6 Posilování úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hos-	RCO 77	Počet podpořených lokalit v oblasti kultury a cestovního ruchu	Kulturní a turistické lokality	0	60

¹⁰ Posouzení souladu s kritériem „Do No Significant Harm“, ÖIR-GmbH, integra-consulting, návrh říjen 2021

	podářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích	RCO 87	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce	Organizace	24	72
--	---	-----------	--	------------	----	----

Tabulka 23: Ukazatele výsledků

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Základní hodnota	Referenční rok	Cílová hodnota (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
3	4.6 Posilování úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích	RCR 84	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce po dokončení projektu	Organizace	0	2021	30	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	
		RI-CP1	Nové nebo propojené či rozšířené nabídky pro lokality cestovního ruchu a kultury	Nabídky	0	2021	40	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	

2.3.2.3 Hlavní cílové skupiny

- svazy cestovního ruchu
- komory
- územní celky a jimi zřizované organizace
- podniky a zaměstnanci v oblasti cestovního ruchu
- turisté
- muzea
- kulturní instituce a kulturní pracovníci
- spolky a svazy
- státní instituce

2.3.2.4 Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje

- programové území

2.3.2.5 Plánované využívání finančních nástrojů

Finanční nástroje nejsou pro Program spolupráce Česko – Sasko relevantní, jelikož mají být v převážné míře realizována kooperační opatření s drobnými investicemi. V souladu s čl. 17 (3) písm. c) nařízení (EU) 2021/1059 je podpora realizována formou grantů. Důvodem je skutečnost, že pro popsaná opatření jsou vytvářeny finanční pobídky za účelem dalšího rozvoje přeshraničních turistických lokalit a míst kulturního dědictví a jejich přístupnosti. Aktivita v tematických oblastech umístění na trhu, propojení nabídek a zhodnocení těchto míst jsou zaměřeny na poskytování veřejných statků a služeb. Rentability investic v pohraničí prostřednictvím vratných grantů nelze z důvodů strukturálních deficitů dosáhnout.

2.3.2.6 Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence

Tabulka 24: Dimenze 1 – oblast intervence

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
3	EFRR	4.6 Posilování úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích	165 Ochrana, rozvoj a podpora veřejných objektů cestovního ruchu a služeb cestovního ruchu	13 373 828
			083 Cyklistická infrastruktura	5 000 000
			166 Ochrana, rozvoj a podpora kulturního dědictví a kulturních služeb	18 373 828

Tabulka 25: Dimenze 2 – forma financování

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
3	EFRR	4.6 Posilování úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích	01 Grant	36 747 656

Tabulka 26: Dimenze 3 – mechanismus územního plnění a územní zaměření

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
3	EFRR	4.6 Posilování úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích	33 Ostatní - žádné územní zaměření	36 747 656

2.4 Priorita 4 – Spolupráce a vytváření důvěry

2.4.1 Specifický cíl ISO 6.2 – Zvýšení efektivnosti veřejné správy podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany, aktéry občanské společnosti a orgány, zejména s cílem vyřešit právní a jiné překážky v příhraničních regionech

2.4.1.1 Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské

Spolupráce mezi státními, komunálními a regionálními institucemi a iniciativami či nevládními organizacemi je důležitým předpokladem integrace a dalšího rozvoje společného pohraničí. Z toho důvodu má být dále podporována spolupráce mezi institucemi ve všech oblastech života společnosti.

M 4.1 – Zlepšení spolupráce mezi úřady, soudy, veřejnými a státními institucemi a dalšími subjekty

Hlavní náplní tohoto opatření je analýza a odstraňování přeshraničních právních, administrativních a sociokulturních překážek v programovém území. Výzvy spočívají jednak v rozdílných strukturách a kompetencích orgánů a institucí veřejné správy na obou stranách hranice, a jednak v existenci jazykové bariéry. Prostřednictvím pravidelných dialogů o tématech souvisejících s pohraničím je možné identifikovat překážky a nalézat společná řešení jako odpověď na srovnatelné problémy. Vytvoření společného prostoru spolupráce a komunikace si vyžaduje lepší přeshraniční koordinaci mezi aktéry ve všech oblastech života společnosti. Vzájemné propojení aktérů občanské společnosti v příhraničí si vyžaduje podstatné zlepšení, např. v oblastech sociálních věcí, životního prostředí, kultury a vzdělávání. Odborná výměna

či společné aktivity dosud probíhají pouze v ojedinělých případech a na projektové bázi, zatímco trvalá a strukturálně zakotvená spolupráce není téměř vůbec patrná. Proto by měly být podporovány aktivity zaměřené na dlouhodobou, užší a strukturální spolupráci mezi institucemi občanské společnosti či mezi těmito institucemi a veřejnou správou.

M 4.2. Přeshraniční strategie

Na podporu přístupu založeného na uceleném rozvoji vymezených zeměpisných oblastí, tj. funkčních území, nacházejících se v programovém území je vhodné vypracovat přeshraniční územní strategie rozvoje. V této souvislosti budou podporovány jednak přeshraniční víceodvětvové strategie, a jednak bude možné koncipovat také odvětvově zaměřené přeshraniční strategie, které nejsou obsaženy v prioritních osách 1 až 3, a pro něž je relevantní přeshraniční přístup. V této souvislosti je možné vytvořit potřebné mechanismy a struktury spolupráce, které jsou nezbytné pro pozdější implementaci přeshraničních strategií.

Tato opatření byla klasifikována jako slučitelná se zásadou „významně nepoškozovat“ v souladu s čl. 9 odst. 4 nařízení (EU) 2021/1060¹¹, protože vzhledem k jejich povaze nelze očekávat žádné významné negativní dopady na životní prostředí.

2.4.1.2 Ukazatele

Tabulka 27: Ukazatele výstupů

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Cílová hodnota (2029)
4	ISO 6.2 Zvýšení efektivnosti veřejné správy podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany, aktéry občanské společnosti a orgány, zejména s cílem vyřešit právní a jiné překážky v příhraničních regionech	RCO 83	Společně vypracované strategie a akční plány	Strategie / akční plán	0	5
		RCO 87	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce	Organizace	10	32
		RCO 117	Řešení identifikovaných přeshraničních právních nebo administrativních překážek	Řešení	0	4

¹¹ Posouzení souladu s kritériem „Do No Significant Harm“, ÖIR-GmbH, integra-consulting, návrh říjen 2021

Tabulka 28: Ukazatele výsledků

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Základní hodnota	Referenční rok	Cílová hodnota (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
4	ISO 6.2 Zvýšení efektivity veřejné správy podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany, aktéry občanské společnosti a orgány, zejména s cílem vyřešit právní a jiné překážky v příhraničních regionech	RCR 79	Společné strategie a akční plány přijaté organizacemi	Společná strategie / akční plán	0	2021	2	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	
		RCR 82	Zmíněné nebo vyřešené právní nebo administrativní přeshraniční překážky	Právní nebo správní překážka	0	2021	2	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	
		RCR 84	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce po dokončení projektu	Organizace	0	2021	11	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	

2.4.1.3 Hlavní cílové skupiny

- orgány veřejné správy
- státní instituce a jejich podřízené útvary
- soudy
- komunální instituce
- územní celky a jimi zřizované organizace
- spolky a svazy
- občanská společnost

2.4.1.4 Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje

- programové území

2.4.1.5 Plánované využívání finančních nástrojů

Finanční nástroje nejsou pro Program spolupráce Česko – Sasko relevantní, jelikož mají být v převážné míře realizována kooperační opatření s drobnými investicemi. V souladu s čl. 17 (3) písm. c) nařízení (EU) 2021/1059 je podpora realizována formou grantu. Důvodem je skutečnost, že těžiště popisovaných opatření je zaměřeno na přeshraniční státní a komunální témata, zahrnující deficitní veřejné statky. Je proto v obecném zájmu vytvořit pro tyto aktivity odpovídající finanční pobídky. Rentability investic v pohraničí prostřednictvím vratných grantů nelze z důvodů strukturálních deficitů dosáhnout.

2.4.1.6 Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence

Tabulka 29: Dimenze 1 – oblast intervence

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
4	EFRR	ISO 6.2 Zvýšení efektivity veřejné správy podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany, aktéry občanské společnosti a orgány, zejména s cílem vyřešit právní a jiné překážky v příhraničních regionech	173 Posilování institucionální kapacity orgánů veřejné správy a zúčastněných stran provádět projekty a iniciativy územní spolupráce v přeshraničním, nadnárodním, námořním a meziregionálním kontextu	9 186 914

Tabulka 30: Dimenze 2 – forma financování

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
4	EFRR	ISO 6.2 Zvýšení efektivity veřejné správy podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany, aktéry občanské společnosti a orgány, zejména s cílem vyřešit právní a jiné překážky v příhraničních regionech	01 Grant	9 186 914

Tabulka 31: Dimenze 3 – mechanismus územního plnění a územní zaměření

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
4	EFRR	ISO 6.2 Zvýšení efektivity veřejné správy podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany, aktéry občanské společnosti a orgány, zejména s cílem vyřešit právní a jiné překážky v příhraničních regionech	33 Ostatní - žádné územní zaměření	9 186 914

2.4.2 Specifický cíl ISO 6.2 – Budování vzájemné důvěry, zejména podporou akcí „people to people“

2.4.2.1 Související typy činnosti a jejich očekávaný přínos k daným specifickým cílům a případně makroregionálním strategiím a strategiím pro přímořské oblasti

Účinná a udržitelná přeshraniční spolupráce vyžaduje vysokou míru vzájemné důvěry mezi kooperačními partnery. Tuto důvěru je potřeba vybudovat, zachovat a rozvíjet. Jedná se o dlouhodobou investici, která má za cíl dále rozvíjet a posílit regionální identitu a porozumění kultuře a mentalitě sousedů.

M 4.3 – Projekty zaměřené na setkávání

Projekty setkávání v různých tematických oblastech podporují budování důvěry a zintenzivnění spolupráce v programové oblasti. Toto opatření podporuje projekty s převážně místním dosahem a finančně omezeným rámcem, které výrazně přispívají k sociální a společenské soudržnosti a přispívají k dlouhodobému partnerství mezi aktéry. V zájmu odstraňování jazykových a mentálních překážek a zlepšování mezikulturních kompetencí obyvatel programového území se bude podporovat zejména setkávání občanů ve všech oblastech veřejného života. Spolupráce aktérů působících na místní a regionální úrovni, jako jsou např. města a obce, jiné veřejné subjekty, spolky, svazy či neziskové organizace, je možná v rámci různých formátů. To zahrnuje mimo jiné setkávací a síťové projekty, výměny a přenos zkušeností a znalostí, akce, workshopy a soutěže. Podporovat se však budou také aktivity za účelem zlepšení jazykové vybavenosti a mezikulturních kompetencí, které jsou předpokladem přeshraniční spolupráce.

Tato opatření byla klasifikována jako slučitelná se zásadou „významně nepoškozovat“ v souladu s čl. 9 odst. 4 nařízení (EU) 2021/1060¹², protože vzhledem k jejich povaze nelze očekávat žádné významné negativní dopady na životní prostředí.

2.4.2.2 Ukazatele

Tabulka 32: Ukazatele výstupů

Priorita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Cílová hodnota (2029)
4	ISO 6.3 Budování vzájemné důvěry, zejména podporou akcí „people to people“	RCO 81	Účast na společných přeshraničních akcích	Účasti	300	3 000
		RCO 87	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce	Organizace	113	1 586
		RCO 115	Společně organizované přeshraniční veřejné akce	Akce	33	336

¹² Posouzení souladu s kritériem „Do No Significant Harm“, ÖIR-GmbH, integra-consulting, návrh říjen 2021

Tabulka 33: Ukazatele výsledků

Prio-rita	Specifický cíl	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Základní hodnota	Referenční rok	Cílová hodnota (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
4	ISO 6.3 Budování vzájemné důvěry, zejména podporou spolupráce mezi občany	RCR 84	Organizace zapojené do přeshraniční spolupráce po dokončení projektu	Organizace	0	2021	397	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	
		RCR 85	Účast na společných přeshraničních akcích po dokončení projektu	Účasti	0	2021	750	Vlastní evidence na základě údajů příjemců	

2.4.2.3 Hlavní cílové skupiny

- obyvatelé pohraničí
- územní celky a jimi zřizované organizace
- vzdělávací instituce
- spolky a svazy
- nevládní organizace

2.4.2.4 Uvedení konkrétních cílových území, včetně plánovaného využívání integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje nebo jiných nástrojů územního rozvoje

- programové území

2.4.2.5 Plánované využívání finančních nástrojů

Finanční nástroje nejsou pro Program spolupráce Česko – Sasko relevantní, jelikož mají být v převážné míře realizována kooperační opatření s drobnými investicemi.

V souladu s čl. 17 (3) písm. c) nařízení (EU) 2021/1059 je podpora realizována formou grantu. Důvodem je skutečnost, že těžiště opatření spočívá na projektech setkávání, podporujících vytváření důvěry a intenzifikace spolupráce na místní úrovni, především mezi občany v pohraničí. Je proto ve velkém obecném zájmu, vytvářet odpovídající pobídky tak, aby došlo k dalšímu zlepšení propojení a vzájemného porozumění. Instituce řad občanské společnosti mají k dispozici pouze omezený okruh finančních zdrojů na realizaci obsahů Fondu malých projektů. Rentability investic v pohraničí pouze prostřednictvím vratných grantů nelze z důvodů strukturálních deficitů dosáhnout.

2.4.2.6 Orientační rozdělení programových zdrojů EU podle typu intervence

Tabulka 34: Dimenze 1 – oblast intervence

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
4	EFRR	ISO 6.3 Budování vzájemné důvěry, zejména podporou spolupráce mezi občany	171 Zlepšování spolupráce s partnery v rámci členského státu i mimo něj	15 311 523

Tabulka 35: Dimenze 2 – forma financování

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
4	EFRR	ISO 6.3 Budování vzájemné důvěry, zejména podporou spolupráce mezi občany	01 Grant	15 311 523

Tabulka 36: Dimenze 3 – mechanismus územního plnění a územní zaměření

Priorita	Fond	Specifický cíl	Kód	Částka (v EUR)
4	EFRR	ISO 6.3 Budování vzájemné důvěry, zejména podporou spolupráce mezi občany	33 Ostatní - žádné územní zaměření	15 311 523

3. Plán financování

3.1 Finanční prostředky podle roku

Tabulka 37: Finanční prostředky rozčleněné podle jednotlivých let

Fond	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Celkem
EFRR (cíl Územní spolupráce)	0	26 028 536	26 446 632	26 873 089	27 308 077	22 628 037	23 080 597	152 364 968
Celkem	0	26 028 536	26 446 632	26 873 089	27 308 077	22 628 037	23 080 597	152 364 968

3.2 Celkové finanční přiděly podle fondu a vnitrostátního spolufinancování

Tabulka 38:

Cíl politiky č.	Priorita	Fond	Základ pro výpočet podpory EU (celkové způsobilé náklady nebo veřejné zdroje)	Příspěvek EU	Orientační rozčlenění příspěvku EU		Vnitrostátní příspěvek	Orientační rozčlenění příspěvku členského státu		Celkem	Míra spolufinancování	Příspěvky ze třetích zemí (pro informaci)
					bez TP podle čl. 27 odst.1 (a1)	pro TP podle čl. 27 odst.1 (a2)		Vnitrostátní veřejné zdroje (c)	Vnitrostátní soukromé zdroje (d)			
1	1	EFRR	celkové způsobilé náklady	14 744 997	13 780 372	964 625	3 686 250	2 555 873	1 130 377	18 431 247	0,8	0
2	2	EFRR	celkové způsobilé náklady	42 596 658	39 809 961	2 786 697	10 649 165	7 383 635	3 265 530	53 245 823	0,8	0
4	3	EFRR	celkové způsobilé náklady	68 809 986	64 308 399	4 501 587	17 202 497	11 927 409	5 275 088	86 012 483	0,8	0
6	4	EFRR	celkové způsobilé náklady	26 213 327	24 498 437	1 714 890	6 553 332	4 858 775	1 694 557	32 766 659	0,8	0
		EFRR	celkové způsobilé náklady	152 364 968	142 397 169	9 967 799	38 091 244	26 725 692	11 365 552	190 456 212	0,8	0

4. Opatření přijatá k zapojení příslušných programových partnerů do přípravy programu Interreg a úloha těchto programových partnerů při provádění, monitorování a hodnocení

Četné projekty přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko v uplynulých letech přispěly k intenzivnímu rozvoji partnerství. Navázané, rozšířené a stabilizované vztahy spolupráce na politické, administrativní a společenské úrovni jsou důležitým prvkem společného rozvoje pohraničí. Tyto vztahy tvoří základ dalšího rozvoje a integrace programového území. Proces programování se vyznačuje partnerskou spoluprací zohledňující zásady partnerství v souladu s článkem 8 nařízení (EU) 2021/1060 a nařízením (EU) č. 240/2014 na všech úrovních. Do přípravy a vypracování Programu spolupráce byli zapojeni partneři reprezentující regionální a místní úroveň, hospodářští a sociální partneři i partneři zastupující občanskou společnost. Při plnění tohoto úkolu partneři působí v souladu s principem mluvčích reprezentující jednotlivé zájmové skupiny a vystupují v roli tvůrců veřejného mínění.

Zapojení partnerů při přípravě Programu spolupráce

Vypracování Programu spolupráce probíhá pod vedením Řídícího orgánu a Národního orgánu. Proces programování doprovází dvoustranná redakční skupina, která se ustavila v únoru 2019. Stálými členy redakční skupiny jsou vedle Řídícího a Národního orgánu také zvolení čeští a saskí zástupci reprezentující regionální, místní a euroregionální úroveň, hospodářské a sociální partnery, občanskou společnost a příslušná ministerstva. V závislosti na projednávaném tématu mohou být přizváni další odborníci. Evropská komise je do činnosti redakční skupiny zapojena jako člen s poradním hlasem. Díky zřízení redakční skupiny se zajistí, že bude možné projednat a zohlednit zájmy všech partnerů podílejících se na realizaci.

Redakční skupina pro přípravu Programu spolupráce

Na základě zkušeností z předchozích programových období a v zájmu zajištění efektivní činnosti redakční skupiny požádal Řídící orgán české a saské zástupce regionální a místní úrovně, hospodářské a sociální partnery a zástupce občanské společnosti, kteří již v programovém období 2014–2020 působili v Monitorovacím výboru i v rámci hodnocení (evaluace) během programového období, aby jmenovali po jednom zástupci, který bude v rámci redakční skupiny spolupracovat na vypracování Programu spolupráce v souladu s principem mluvčích. Zástupci jmenovaní na základě principu mluvčích se přitom zavázali, že budou jednak reflektovat procesy a rozhodnutí ve vztahu vůči skupině, kterou zastupují, a jednak vnášet do probíhající diskuse zájmy těchto skupin. Osloveni byli také zástupci horizontálních témat rovných příležitostí a rovnosti žen a mužů.

saští partneři

- Obchodní a průmyslová komora v Saské Kamenici (IHK Chemnitz) jako zástupce pro témata hospodářství a řemesel

- Německá konfederace odborových svazů (DGB), obvod Sasko, jako zástupce pro oblast zastupování zájmů zaměstnanců a téma sociální integrace
- Saský zemský svaz cestovního ruchu (LTV Sachsen) jako zástupce pro témata cestovního ruchu a kulturního dědictví
- Německý svaz ochrany přírody (NABU), zemské zastoupení Sasko, jako zástupce pro témata životního prostředí a ochrany přírody
- Euroregion Elbe-Labe e. V., z.s., jako zástupce dotčených saských euroregionů
- Saské státní ministerstvo pro regionální rozvoj (SMR), oddělení 44, jako zástupce saských odborných resortů

čeští partneři

- Hospodářská komora České republiky jako zástupce pro témata hospodářství a řemesel
- Asociace nestátních neziskových organizací (ANNO) jako zástupce nestátních neziskových organizací (různého tematického zaměření) v programovém území
- Euroregion Nisa-Nysa-Neisse jako zástupce dotčených českých euroregionů
- Krajský úřad Karlovarského kraje jako zástupce dotčených krajských úřadů

V zájmu zajištění dobré a efektivní spolupráce byla dohodnuta pravidla upravující způsob práce redakční skupiny, v nichž jsou mj. stanoveny také lhůty pro poskytování informací. Zasedání redakční skupiny probíhají v českém a německém jazyce. Podklady pro zasedání jsou členům poskytovány v obou jazycích. Výsledky zasedání redakční skupiny se protokolují a záznamy jsou zasílány členům za účelem jejich přeposlání zájmové skupině, kterou v redakční skupině zastupují.

Obsahové nastavení a analýza absorpční kapacity

Úvod procesu programování tvořily rozhovory týkající se obsahového nastavení programového období od roku 2021, které byly vedené na jaře roku 2019 odděleně na národní úrovni s českými a saskými euroregiony, zástupci hospodářských a sociálních partnerů, občanské společnosti a komunální úrovně, ale i se zástupci resortů saské vlády a Karlovarského, Ústeckého a Libereckého kraje. Celkem na obou stranách hranice proběhlo 20 odborných rozhovorů, resp. workshopů či fokusních skupin seskupených podle tematických oblastí. Proces projednávání k obsahové náplni podpory pokračoval v redakční skupině s přihlédnutím k výsledkům socioekonomické analýzy.

Následného online dotazování k absorpční kapacitě navržených předmětů podpory, provedeného prostřednictvím dvoujazyčného participačního portálu („Beteiligungsportal“) Svobodného státu Sasko v době od 11. května 2020 do 5. června 2020, se zúčastnilo více než 500 institucí či subjektů.

Kromě toho byli členové Monitorovacího výboru v pravidelných odstupech informováni o dosaženém pokroku při programování a podíleli se na diskusích týkajících se témat v souvislosti s přípravou programu.

Posuzování vlivů Programu na životní prostředí (SEA) a účast veřejnosti

Pro Program spolupráce musí být provedeno posouzení vlivu Programu na životní prostředí (SEA) v souladu s ustanoveními směrnice 2011/42/ES ze dne 27. června 2011. Vypracováním studie SEA byl pověřen Rakouský institut pro územní plánování (Österreichisches Institut für Raumplanung – ÖIR) ve spolupráci se společností Intergra Consulting. V iterativním a interaktivním procesu hodnotitel prověřil a posoudil strategii Programu, vybrané cíle politiky a specifické cíle ohledně jejich možných významných vlivů na životní prostředí.

Veřejnost byla do procesu programování zapojena v rámci účasti veřejnosti v procesu posuzování vlivů Programu na životní prostředí. Za tímto účelem byl vedle zprávy o vlivu na životní prostředí zveřejněn také návrh Programu spolupráce. Partneri byli o zveřejnění informováni. Výsledky veřejného projednání budou rovněž veřejně oznámeny.

Zapojení partnerů při provádění Programu spolupráce

Za účelem monitorování a provádění Programu spolupráce se v souladu s článkem 28 nařízení (EU) 2021/1059 (nařízení o Interreg) zřídí Monitorovací výbor odpovídající zásadám partnerství podle článku 8 ve spojení s článkem 29 nařízení (EU) 2021/1059. Do Monitorovacího výboru tedy budou zapojeni zástupci různých úrovní, k nimž patří zástupci regionálních a místních subjektů, hospodářští a sociální partneři i zástupci z oblasti životního prostředí, nevládních organizací a subjektů zastupujících otázky rovnosti žen a mužů, rovných příležitostí a nediskriminace. V souladu s článkem 10 bodem 1 nařízení (EU) č. 2040/2014 přitom budou při složení Monitorovacího výboru zohledněni partneři, kteří již byli zapojeni do přípravy Programu spolupráce. Členové Monitorovacího výboru mají hlasovací právo. Kromě toho Monitorovací výbor rozhoduje o schválení projektů, takže každý projekt musí být členům výboru předložen k projednání a usnesení. Díky tomu budou do provádění Programu zapojeni všichni partneři působící v regionu, včetně hospodářských a sociálních partnerů a jiných příslušných subjektů.

Posílení institucionální kapacity příslušných partnerů

Řídící orgán prověří, zdali je možné využít prostředky technické pomoci na podporu posílení institucionální kapacity příslušných a zainteresovaných partnerů v rámci komunikace a publicity. Zahrnuje to zejména nabídku školení a workshopů či podporu při vytváření přeshraničních síťových struktur. V rámci přípravy programového období 2021–2027 měly euroregiony možnost zúčastnit se prezenční akce i webináře na téma zjednodušeného vykazování nákladů. Podpora euroregionů prostřednictvím pořádání vzdělávacích opatření, která byla zahájena již v minulém programovém období, má pokračovat i v budoucnosti.

Kromě toho se budou pořádat pravidelná tematická síťovací/síťová setkání žadatelů, příjemců a zástupců zúčastněných stran, jednak za účelem vytváření synergií mezi projekty spolupráce, ale také za účelem zintenzivnění výměny mezi klíčovými aktéry v jednotlivých specifických cílech nebo opatřeních.

5. Přístup ke komunikaci a viditelnosti programu Interreg (cíle, cílové skupiny, komunikační kanály, případně včetně komunikace pomocí sociálních médií, plánovaného rozpočtu a příslušných ukazatelů pro monitorování a hodnocení)

Cíl

Cílem je rozsáhle a srozumitelně informovat o programu Interreg Česko – Sasko 2021–2027, o možnostech finanční podpory z programu, stavu jeho provádění či výsledcích a ukázat, jak jsou investovány dotační prostředky EU.

Předpokládána jsou následující těžiště:

- Zvýšení známosti programového území.
- Zveřejňování informací k podání žádosti pro zájemce a (potenciální) žadatele.
- Podpora kooperačních partnerů při vizualizaci výsledků projektů a jejich přidané hodnoty pro společný hraniční region, a prostřednictvím nabídek školení a databáze projektů na internetových stránkách Programu.
- Pravidelná komunikace s cílovými skupinami o pokroku, případně výsledcích Programu.

Cílové skupiny

- kooperační partneři
- příjemci
- široká veřejnost (zejména obyvatelé programového území)
- tisk a veřejná média
- odborná veřejnost, resp. zúčastněné strany, jako např. hospodářští a sociální partneři, NNO
- členové Monitorovacího výboru, subjekty zapojené do řízení Programu
- politické instance na spolkové, zemské, regionální a komunální úrovni
- vnitrostátní orgány
- Evropská komise

Perspektivy pro projekty strategického významu

Podle ustanovení v příloze 3 bude uveden nejméně jeden projekt strategického významu, který bude zavázán k provádění speciálních opatření v oblasti komunikace a práce s veřejností, jako je například realizace veřejné komunikační akce.

Komunikační kanály

Domovská stránka Programu

Program provozuje dvoujazyčné internetové stránky na adrese www.sn-cz2027.eu. Na domovské stránce bude zveřejněn odkaz na webový portál pro podávání žádostí. Stránka je naprogramována bezbariérově a upravena podle zásad responzivního web designu. V souladu s požadavky EU bude na domovské stránce zveřejněn seznam projektů. Podle čl. 46 písm. b) nařízení (EU) 2021/1060 je zajištěno, aby byl Program zařazen na internetové portály zúčastněných členských států.

Elektronický newsletter

Elektronický newsletter/zpravodaj informuje odběratele o aktuálním dění v souvislosti s Programem a je pravidelně zasílán všem zájemcům.

Tisk, rozhlas a televize

Kontakty s tiskem, rozhlasem a televizí jsou navazovány jak na úrovni programu, tak i na úrovni projektů s cílem oslovit širokou veřejnost. Práci s tiskem na úrovni programu zpravidla zajišťují partneři programu paralelně v obou zemích. Kooperační partneři spolupracují s tiskem v rámci svých přeshraničních projektů ve vlastní odpovědnosti.

Příspěvky v publikacích třetích subjektů

Publikace třetích subjektů (např. regionálních zúčastněných stran či odborné veřejnosti) jsou rovněž využívány pro zajištění informovanosti o obsahové náplni a výsledcích programu spolupráce.

Propagace

Za účelem zvýšení povědomí o Programu budou vyrobeny propagační předměty odpovídající předpisům upravujícím publicitu a budou využívány na úrovni Programu, ale také poskytovány příjemcům na podporu jejich vlastní publicity, resp. práce s veřejností. V rámci pořádaných akcí se budou využívat moderní výstavní a prezentační média pro vizualizaci informací o Programu a příkladů úspěšných projektů.

Akce

Akce pořádané v klasickém formátu, jako např. konference, informační fóra, workshopy, školení, tematická síťovací/síťová setkání a konzultace k projektům, ale i ve webovém či online formátu nebo v hybridním formátu jsou nezbytným nástrojem v rámci transparentního a efektivního provádění programu.

Prezentace na sociálních sítích

Program využívá moderní komunikační kanály s cílem zintenzivnit komunikaci a interakci s cílovými skupinami a velmi rychle zprostředkovávat informace. Pro přímou komunikaci příjemců se subjekty zapojenými do řízení programu, ale také pro vzájemnou komunikaci mezi sebou má být využíván mj. *Facebook*. Pro vizualizované informace se bude využívat online portál *YouTube*. Pod heslem „Program spolupráce Česko – Sasko 2021–2027“ budou jednoduše a efektivně šířeny výsledky projektů a jiné informace.

Plánované finanční prostředky

Na provádění informačních a komunikačních činností v programovém období 2021–2027 je k dispozici celkem 300 000 EUR.

Ukazatele pro monitorování a hodnocení (evaluaci)

- počet provedených konzultací pro příjemce,
- počet školení a workshopů pro příjemce,
- počet informačních akcí a síťovacích/síťových setkání,
- počet vydaných newsletterů,
- počet abonentů newsletteru,
- počet vydaných tiskových zpráv,
- počet přístupů na domovskou stránku programu,
- počet sledujících (followers) na *Facebooku*,
- počet videí na *YouTube*.

Provádění informačních a komunikačních opatření bylo přeneseno na Společný sekretariát v zájmu využití synergií v souvislosti s každodenní prací s projekty.

Osoba, pověřená komunikací, je pracovníkem Řídícího orgánu. Bude zajištěna pravidelná komunikace s koordinačními místy sítě INFORM EU.

6. Údaje o podpoře malých projektů, včetně malých projektů v rámci fondů malých projektů

V Programu spolupráce bude podpora projektů s omezeným objemem finančních prostředků probíhat v rámci několika fondů malých projektů. V každém ze čtyř česko-saských euroregionů má být implementován jeden fond malých projektů (FMP), přičemž každý z nich bude administrován jediným příjemcem (sole beneficiary).

Fondy malých projektů jsou zařazeny do priority 4 – Spolupráce a vytváření důvěry – a mají sloužit zejména podpoře projektů s místním dosahem, přehledným objemem finančních prostředků a co nejnížší administrativní náročností pro nositele malých projektů, především prostřednictvím využívání metod zjednodušeného vykazování nákladů. Celkem je pro FMP určeno 15,2 mil. EUR z prostředků EFRR. Předpokládá se, že malé projekty budou podpořeny dotací 20 tis. EUR.

Fondy malých projektů mají přispívat k dosažení specifického cíle budování vzájemné důvěry prostřednictvím podpory setkávacích projektů v různých tematických oblastech. Nejdůležitějšími cílovými skupinami jsou obyvatelé pohraničí, územní celky, vzdělávací instituce, spolky a svazy či nevládní organizace.

Opatření v této oblasti povedou k lepší integraci pohraničí a jsou prospěšné pro obyvatele pohraničí či instituce z pohraničí, ale také pro samotné pohraničí jakožto společný životní a hospodářský prostor.

7. Prováděcí ustanovení

7.1 Orgány programu

Tabulka 39: Orgány programu

Orgány programu	Název instituce	Jméno kontaktní osoby	E-mail
Řídící orgán	Saské státní ministerstvo pro regionální rozvoj, oddělení 24	Dr. Roger Mackeldey	Roger.Mackeldey@smr.sachsen.de
Národní orgán (pro programy se zúčastněnými třetími nebo partnerskými zeměmi)	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, odbor evropské územní spolupráce – 51	RNDr. Jiří Horáček	jiri.horacek@mmr.cz
Auditní orgán	Saské státní ministerstvo financí, oddělení 51	Babette Weinrich	Babette.Weinrich@smf.sachsen.de
Zástupce skupiny auditorů	Ministerstvo financí České republiky	Ing. Milan Puszkailer	mi-lan.puszkailer@mfc.cz
Subjekt, kterému má Komise poukazovat platby	Saské státní ministerstvo pro regionální rozvoj, oddělení 24; Převzetí vedení účetnictví pro program Interreg Česko – Sasko 2021–2027	Dr. Roger Mackeldey	Roger.Mackeldey@smr.sachsen.de

7.2 Postup zřízení Společného sekretariátu

Řídící orgán zřídí po dohodě s Národním orgánem České republiky dle čl. 46 odst. 2 nařízení (EU) č. 2021/1059 Společný sekretariát (JS) u Saské rozvojové banky – dotační banky (SAB) se sídlem v Drážďanech. Využije se přitom již zavedená struktura z programových období 2007–2013 a 2014–2020 a bude se tak pokračovat v úspěšné spolupráci. Mezi Saským státním ministerstvem pro regionální rozvoj (SMR) a SAB bude uzavřena smlouva o realizaci programu spolupráce. V rámci této smlouvy bude SAB pověřena zřízením dvojjazyčného Společného sekretariátu.

e-cohesion

Jednotlivé požadavky v Příloze XIV Nařízení o společných ustanoveních byly pro program Interreg Česko – Sasko 2021–2027 splněny.

Časový harmonogram Řídícího orgánu a Saské rozvojové banky předpokládá, že spuštění Programu v ústředním dotačním portálu Saské rozvojové banky spolu s různými funkcionalitami portálu proběhne v jednotlivých, na sebe navazujících etapách, případně podle

jednotlivých kroků realizace dotace. Spouštěním "po etapách" bude zajištěno, že současně se zahájením Programu bude možno podávat i dvoujazyčné elektronické žádosti. Další funkce, jako registrace žádostí příjemců o platbu a záznam dat z monitoringu, pak budou naprogramovány v některé z následujících etap tak, aby byly příjemcům k dispozici současně s prvními schválenými projekty. Spuštění ostrého provozu funkcionalit se tak řídí i časovým pořadím a jednotlivými kroky v procesu podpory.

Kvalifikovaný elektronický podpis bude v ústředním dotačním portálu k dispozici od okamžiku podání žádosti pro všechny vedoucí partnery.

7.3 Rozdělení závazků mezi zúčastněné členské státy, a v příslušných případech třetí nebo partnerské země či zamořské země a území (ZZÚ), v případě finančních oprav uložených Řídícím orgánem nebo Komisí

Individuální finanční opravy

U finančních oprav, které lze přiřadit konkrétním projektům, se uplatní postup podle čl. 52 nařízení (EU) č. 2021/1059. Řídící orgán zajistí, aby každou částku neoprávněně vyplacenou v důsledku nesrovnalosti vedoucí partner nebo jediný příjemce vrátil. Za tímto účelem podnikne SAB jakožto zprostředkující subjekt z pověření Řídícího orgánu nezbytné kroky vedoucí k vrácení neoprávněně vyplacených částek od vedoucího partnera nebo jediného příjemce. Potřebné kroky budou odsouhlaseny mezi zúčastněnými členskými státy.

Jestliže se vedoucímu partnerovi nepodaří zajistit vrácení neoprávněně vyplacených částek od svých projektových partnerů nebo jestliže se Řídícímu orgánu nebo SAB nepodaří získat neoprávněně vyplacené částky zpět od vedoucího partnera či jediného příjemce, uhradí členský stát, na jehož území má dotyčný partner, který neoprávněně vyplacenou částku obdržel, sídlo nebo v případě, že se jedná o jediného příjemce, členský stát, v němž je jediný příjemce zaregistrován, Řídícímu orgánu částku neoprávněně vyplacenou danému partnerovi. Dotyčný členský stát uhradí neoprávněně vyplacené prostředky na účet uvedený Řídícím orgánem ve lhůtě dohodnuté mezi Řídícím orgánem a Národním orgánem.

Plošné (paušální) a extrapolované finanční opravy

V případě finančních oprav, které se uplatní na celý Program spolupráce nebo jeho část, uhradí členské státy zapojené do Programu Komisi dotyčnou částku v poměru, který odpovídá míře odpovědnosti za příslušnou finanční opravu připadající na příslušný členský stát. Přitom se v zásadě zohlední poměrné národní míry chybovosti zjištěné skupinou auditorů.

Pokud není možné určit míru odpovědnosti daného členského státu za finanční opravu (např. je-li plošná finanční oprava důsledkem nesprávně nastavených společných postupů či pravidel), stanoví se rozdělení finanční odpovědnosti takto:

Finanční oprava se rozdělí podle poměru národního podílu na certifikovaných výdajích vztahujících se na účetní rok, resp. účetní roky, jehož, resp. jichž se finanční oprava týká. Potvrzení výdajů za daný účetní rok provádí zásadně Auditní orgán v souladu s čl. 48 odst. 5 nařízení (EU) č. 2021/1059 (výrok auditora). Je-li výrok auditora z důvodů, souvisejících s úplností, přesností a věrohodností účtů nadále omezený nebo nespolehlivý, řídí se vyměřovací základ pro rozdělení finanční odpovědnosti částkou výdajů stanovenou Komisí pro daný účetní rok (viz čl. 102 odst. 2 až 4 nařízení (EU) č. 2021/1060). Dodatečné opravy certifikovaných výdajů se zohlední pouze v případě, pokud již nastaly v okamžiku provedení rozdělení finanční odpovědnosti.

8. Používání jednotkových nákladů, paušálů a paušálních částek a financování nesouvisejícího s náklady

Tabulka 40: Používání jednotkových nákladů, jednorázových částek, paušálních sazeb a financování nesouvisejícího s náklady

Předpokládá se využití ustanovení čl. 94 a 95 Nařízení o společných ustanoveních	Ano	Ne
Okamžikem přijetí bude v rámci Programu využíváno proplácení příspěvku Unie na základě jednotkových nákladů, jednorázových částek a paušálních sazeb v rámci priorit v souladu s čl. 94 Nařízení o společných ustanoveních.		X
Okamžikem přijetí bude v rámci Programu využíváno proplácení příspěvku Unie na základě financování nesouvisejícího s náklady v souladu s čl. 95 Nařízení o společných ustanoveních.		X

Příloha

Výčet předpokládaných projektů strategického významu s časovým harmonogramem

Partneři předpokládají, že během programového období 2021–2027 budou definovat alespoň jeden strategický projekt. Mimořádný potenciál je spatřován v mezinárodním „Hornickém regionu Erzgebirge / Krušnohoří“, který byl v červenci 2019 zapsán na seznam světového dědictví. Od té doby spolu české a saské instituce úzce spolupracují za účelem zachování tohoto světového dědictví, propagace hornického regionu na veřejnosti i mimo hranice jednotlivých států a intenzifikace spolupráce. Místní a regionální aktéři připravují nové přeshraniční projekty.

Výběr bude projednán s partnery Programu. Přitom bude přihlédnuto k následujícím kritériím:

- projekty splňují všechna čtyři kritéria pro partnerskou spolupráci a je v nich implementována řídicí skupinu projektu,
- projekty signifikantně přispívají k ukazatelům výstupu a výsledků, které jsou v Programu definovány,
- projekty oslovují širokou cílovou skupinu a jsou na základě svého inovativního obsahu a kvality spolupráce příkladné,
- projekty dosahují viditelného společenského dopadu.

Projekty strategického významu je nutno v souladu s předpisy EU zavázat k mimořádným opatřením v oblasti komunikace, práce s veřejností a monitoringu. Je tedy nutno uspořádat veřejnou komunikační akci, kdy s příjemci budou spolupracovat zodpovědné subjekty za Program, především Společný sekretariát. Práce s veřejností bude kromě toho probíhat prostřednictvím různých komunikačních kanálů Programu a projektu (jako například internetové stránky, sociální média, tisk) s cílem zviditelnit výsledky a přidanou hodnotu projektu pro hraniční region a evropskou finanční podporu.

Strategický projekt, zařazený do Specifického cíle 4.6, má být definován v roce 2024 a realizován do roku 2027.

V případě, že by uvedená kritéria splňovalo vícero projektů, rozhodnou o tom, zda mají být tyto záměry nahlášeny jako strategické projekty, partneři Programu.